

Ergo videre quenam quotquot qm regna gubernant
 Nostre pars fortis maxima spectat eis
 Quicquid debent reges placentur deinceps
 Nam caput infirmum membra dolere facit
 Dux si datus tuis errant de plebe sequentes
 Et via tua rediret est dubitanda magis
 Proprie pecatum regis populi nesciunt
 Quicquid et contra iura caro docet
 Regia sed bonitas fecit plebi gaudia pacis
 Nam deus ad sanctos regis agenda fuit
 Si pectoris enim sit rex quia lex negnit ipso
 Vult primus deus omni fini omne potest
 Expediens populo foret ut bene vincaret omnis
 Rex iacet in manibz sibi quia bona finis
 Vita salus populi rex qui bene comit habet
 Plebis et in peccatis rex malus acta patitur
 Semper enim stolera constat magis esse noxia
 Enim habent populi condita mra regis
 Num sit maior homo sicut plus sila cimma tanto
 Num cadit ex aliis leditur inde magis
 Plures vero reos magis attamen omnibus ipso
 Legiferi qui sunt et sine lege manent
 Enim sine lege fuit regni sociata potestas
 Esse nihil totu[m] tristis orbe potest
 Sancimus esse pecus animosq[ue] capacius ipso
 Estimo qm mea dat neq[ue] seruat ea
 Imperium regis non solum bella triumphic
 Ornant sed leges seruet obiq[ue] bonas
 Regis namq[ue] modus alios moderat et omnes
 Iuris ad officium dicitur esse caput
 Si bonus esse velit rex hi qm sunt bonitatis
 Sunt magis docti condicione sua
 Si malus esse velit simili rex forte clientes
 Ut sibi complaciant eligit ornat amat
 Jamq[ue] superercent dolus et defecit honestas
 Sentit et opprobrium quod sunt ante decus

Ornant sed leges seruet obiq[ue] bonas
 Nonne dominus poterit componere se sine ligno
 Sed sibi quid ligna si nec acuta foret
 Sed qm acuta vallet nisi persistens operantis
 Virtus cuius sit manus artificis
 Hec sibi si fuerint commixta iniurabunt p[er] omne
 Et si dimissa pars sibi nulla iuvat
 Era qm est sola populis nisi sicut in illa
 Quid populis be sibi rex nisi regnet ibi
 Est qm rex nisi consilium fuerit sibi fami
 Sunt qm consilia rex nisi credat ea
 Attamen in nostra sic stat dimissio terra
 Qd sibi qm[us] famam iam legit ne curam
 Concives hostie discordia depat in vobis
 Extinctus qd n[on] qm[us] libet alterius
 Nec lex campestris est iam memorata magis
 Sed qm plus poterit ipse magister erit
 Nunc de eius populum populis erupat quoq[ue] deus
 Et tamen in cuba p[ro]stet veteris sua
 Invidus alterius nunc erupat quemlibet alterius
 Paroxysmi p[ro]prium nulla reformat iter
 Si videoas bennig[us] statim dices quia certe
 In magnis les rebus veteris sumus
 Dixit magis in specie box plebis clamat obiq[ue]
 Decore sub timido que metuenda fero
 Entra que maior defendere mra tenet
 Alme magistrumq[ue] ambulat ipse vias
 Infremo capite prouant membra salute
 Non tamen est medicus qm modo curat opus
 Est ita magnificus bicipitum moribus abortus
 Qd valet excessus tollere nulla mamo
 Sic oritur pestis p[er] quam iact obruta virtus
 Surgit et in vicum qm regit omne formi
 Rex p[ro]prie in docere morale respondit actus
 In qm[us] a p[ro]prio crescere possit homo
 Sic eternu p[ro]prium inemis condicio dicit
 Qd nihil expediens fit nisi velle sapit

Que volit ille volunt iuuenes sibi consociati
 Ille submittat uter hinc sequuntur eum
 Vamus honor et vanos iuuenes facit esse sodales
 Unde magis vane Regia tecta volunt
 Hic puerum Regem puerili moe subornant
 Pondera contentum quo nimis ipse gerit
 Sunt etiam beteres cupidi qui lucra sequentes
 Ad pueri placitum plura nephanda sumit
 Sed morsuere levavit qui sunt viciosi
 Unquam et est roch errata Regis habet
 Error ad omne latius pueri consingit et ille
 Qui satis est docilis concipit omne malum
 Non dolus nimio iocus non fraus sed gloria ludit
 Omnes pueris sed ei sors aboma dolit
 Omnes tamen occulta cause quas nullus in orbe
 Scire potest. sed eas sit magis ipse deus
 Nestit enim mater nato que fata parant
 ffine sed occultum clamans omne patet
 Talia vox populi conclamat ubiq; moderni
 In dubio positi pre gravitate mali
 Sic ego condoleo sup hinc que tedia cerno
 Que Regi pueri scripta sequenda fero

Nec loquitur ad ex quo omnes hic quicunq;
 Recundi statim sub Regie magestatis iusta
 cui moderantur. Intendit ad presentis regnato
 ram Regi nostro quandam explanam doctrine
 causa editam scribere consequentur. Et qua ille
 Regi nostre qui modo in sua puerili constitutus
 erat cum vobis superiorum sumisset amicos gratia
 mediante diuina in suis Regalibz exercendis
 evidens instruat. Et primo dicit. Quod
 quamvis Regalis potentia quodammodo
 supra leges extollatur. regiam tamen dicit
 elementantur ad ipsae bonis moribus mhe
 rendo. quasi liber sub justicie legibus se
 suos in aspectu Regis altissimi assidue
 gubernet. Capitulum Octauium

1012

legi sive / Capitulum 8th

Subditus et toto corpore servat ei
 Mensis in effectu regno omnis amet
 Regis et est proprium commissam quod sibi plebem
 Divitiae et iusta lege gubernet eam
 Hinc est quod normam scriptis de pluribz octauis
 Regis ego laudi scribere tendo mei
 O pie Regi audi que sit tua Regula Regni
 Concordans legi myriaq; mre dei
 Legum frena tenens freno te formos accet
 Domini in illud metu sis metus ipse tibi
 Namq; timor virtutis humilis fugit omne superbum
 Et quasi virtutum clauiger esse solet
 Est tibi Regi melius qd te de lege gubernes
 Subdere quoniam mundi singula regna tibi
 Est propterea mundum tibi subditum sors aliorum
 Tu propter colum subditus esto dico
 Ut desiderant populis de lege subditus
 Christi sermons temet here fraude admittat habe
 Omne te fraudeas alios quoniam vincis et omnes
 Excessus animi subdisteret diste tm
 Insuperem alios cupias te instigarere
 Ima qd dane plebi deo ita mia tibi
 Quid super alios temet superare labora
 Si rex esse velis te rege rex et eius
 Quia fore se regem poterit rado fateri
 Mensis quod ipse quoniam regit acta sue
 Non balet regnum alijs confere salutem
 Domini sibi non fierit vector ut decet
 Domini tibi emeta licet ne queras emeta licere
 Deo eterni liceat novia sepe ferunt
 Tu super es mra instus sed bene sibi illis
 Opes qd tm nobis causa salutis erit
 Est mors re tua poterit id quod non licet et te
 Prestita vita tamen intere iuris habet

Subdere

Leges

Quod licet illesa mentis precordia seruat
 Omne tamen licitum non probat esse probum
 Quod licet est tuum sed que potes illa sub acto
 Disturbe iudicio fustus honore tuo
 Miseris acta regas alii nisi causa requiratur
 Afferitas odium seuque bella monet
 Non te preferreat populi fortuna potentis
 Publica sed sapientis talia facta caue
 Vita pharaonis & gesta maligna Heronis
 Que nisto Regi sunt fugienda: docent
Rex noster Iudeus fac quod bonitate iumentis
 Sit tua misericordia dedita rite modis
 Quid tibi forma nunquam bel nobile nomen auoz
 Si vicens seruus factus es ipse tuus
 Doctor Alexandri magis prauos sibi mores
 Primitus edocent domini pueri ipse fuit
 Rex puer hec didicit que post dominum se didicisse
 Temptavit primus obstat abusus ei
 Vicit Alexander Darum simil et Babilonem
 Sed nequit impressum sincere corde malum
 Nupse in exemplis scripserunt sic sapientes
 Quod prius imbutitur testa tenere solet
 Rex igit etiam briosos pelle remotos
 Nam huius tempore betius nestit abire foras
 Plange bona fuge prauorum consencia labem
 Se pice tractata contrahit exira manus
Dicit loquitur qualiter rex sibi male consulentes
 caucis eunare pditoresque deinceps sui penitus
 erenguiere suos etiam condiciones ministeriorum
 diligenter inuestigare et quos extra iusticia
 errantes inuenient debita pena corrigerem debet
 et districcius castigare Capitulum nonum
Sequitur **Ordo iudiciorum**
 falsosque cauebis amicos. Qui tua depositant
 n'te amare solunt. Blanda dolosorum fugias per obit leuari
 Ne speciale tuum nomen ad yma ruant

Verba nimis leuiter audiens credere dicta.
 Depe sinuacioe cogit minre metus
 Vir qui bella mouet qm predas consiluit et qui
 Consparat taxas plebis habere tue
 O rex oro tuas quod claudas talibz aureos
 Ne tua nobilitas lesa satiat eis
 Consilium regale tuum non nullus auarus
 Tangat sed tales mortis admixta habe
 Issud in orbe malum non est quod cordis auari
 Non latet in cella domini sit in deo lucrum
 Ambulat in tenebris opus exercet tenebras
 Odit et impugnat mihi nisi pacio opus
 Cum mel in ore gerere sed habens in corde venenum
 Pacio habet verbum mente noctando malum
 Hic est versutus nimicus Regie amicus
 Semper venalis dominus hacat ipse lucrus
 Viximus genitus et damnis plenimqz veneno
 fraudibus insidios artibz armis parat
 Semper in misericordia sedet meatusqz nocere
 Temptat et occulto fabricat ipse dolos
 Hic vniuersis animos hominum secretu reuelat
 Et similes Iudee fabricat acta sua
Rex te sollicitat rex et subuentore temptat
 Cum te persuadet sollicere missa dei
 Quis sit et ipse vide qualis bel condicione
 Aut tibi si vera dicere verba belit
 Distrite mente primo minimum temptantis et audi
 Si vel constanter vel dubitante agat
 Si tibi ponat dubium mendacia fingens
 Semper deprendi verba dolosa timent
 Cum sit causa dolii pie rex tu credere nos
 Si quis agat praece tu sua facta caue
 Multus non credit nisi cum res noxia ledit
 Ante manum sapientis prouide acta regens
 Decipiunt aures per cantus sepe stridentes
 Blande rex lingue mellea verba fuge
 Rex bona digna bonis da prima rex et iniquus

Que sua promerit prema culpa dabit
 Latro bonus demam & po misericante meret.
 Denam promerit in tunc latro malus
 Obscurum prauum trahit e mambz grava domi
 Que sunt facta suo fine notabit homo
 Si scelus bluse racio certissima poscit
 Iustus in hoc casu quod deat illud age
 Facta tibi pietas non mulcet aspera iuris
 Vnde iudicium compleat nimis tuum
 Sepe pida sera fuit iudicio relatio tarda
 Deserunt ille bonos qm sunt esse malos
 Diversas penas diversis addicunt culpis
 Vnde mali species mille plures erunt
 Iudicij signum gladium monstrare cedit
 Proditor ut peat Rex tenet arma securi
 Rex inbeat tales laqueo sup alta levata
 Ne peat Regis legis & ille statutus
 Rex age ne plebis finiens distridia dicat
 Rex carmine Regis inca paterna regens
 Absit & bullo ne dicat me remoto
 Quid nichil amabilis principis umbra facit
 Fraus cum fraude sua peat de morte remissa
 Et fecit infamia regia laude tua
 Sic dicant populi sit semper gloria Regi
 Quo bona pax vixit quo reus acta sunt
Recipitur gladius vibratus semper haberi
 Promiscuus ut enim iudiciale ferat
 Ense questente competere non valet orbem
 Qm regnare cupit sanguine mea colat
 Arma ferunt pacem, competit armis rapacem
 Ut reus hoc timeat Rex probus arma gerat
 Nomine subqz tuo ledant ne forte quinque
 Plebem te tenero corde videre debet
 Si his namqz tuos, non castigare ministras
 Crimen habet culpe Regia culpa sue
 Euolat amerci ad predas lucra suorum
 Deserunt dominis & inveniendi cibos
 Sic sunt qm Regi familiando suos & ad eos

Tollunt pauperibz dampna fecendo nimis
 In proce pondus habet pauper qm clamat extremis
 Ad dominum memor est pauperis ipse frus
 Sicut enim presul qm custos est animarum
 Pondus in officio debet habere suo
 Compotus vtqz frus sic stabit & ultima metus
 Gloria bel pena perpetuatur ei
 Rex ita qm nostrum moderans legibz orbem
 Domus tuis meritis conferet equa deus
 Posse timum grande Rex est qz potencior ille
 Unme timum nimis delecta likat opus

Dicit dicit qz Rex sano Consilio adherat
 Ecclesie iura supportet et exigit & defendat
 equus in iudicis & pietatis exigit, suamqz
 famam cunctis opibus & mundi ponat

Serma Malos ^{cole prudentes}
^{complete rebessos} Cap. 14
 Da misericordias fontes respice parte reis
 Quicquid agas bocio nimiqm mehatine honestum
 Fama lucro rebus preficiatur opus
 Nil tibi rex finitas pro mundo quo reputetur
 Iustus apud proceros et reus ante domini
 Ecclesia studias multa pietate souvere
 Unus enim precibus vult diadema geru
 Pauperis & vidue dum cernis adesse querelas
 Iudicium misericordia enim pietate geras
 Expedit interdum sancta remittere legum
 Ne peat pietas de feritate tua
 Indulgere tuis tua sic dignetur honestas
 Nam puto sepe deum vivere belle remi
 Pax quoqz portet omis sic nobilio atqz columbo
 Et nichil archam polluat ante manu
 Iudua si causa tibi sit videas qm ea certe
 Tardu solet magnis rebus messe fides
 Rebus in ambiguis tu certum ponere noli
 Sufficit augurio spes bona sepe suo
 Est magis humam genit natura dolori

Leuit principum quid sibi finis aget?
Dum tibi suadet opus tractare negotia regni
Consilium regat hoc cum senore senex
Sicut in occasum quicquid dicemus ad orientem
Lingua loquax habitum nestiat ergo tuum
Consilium praeium regalem tribuat honore
Provoacat magis stelus que bona pacis erant
Iura dabit populus senor discretus iustis
Legibus est etas unde petatur honor
Est satie ille senex omnis sapientia sensum
Format in etate sic licet ipse minor
Non stabiles amios certos fatuam se mutant
Emprobo non etas sic sua uira dedit
In seno multoq[ue] stat cordis inuenitio
Dum suuero mores obtinet ipse sensus
Cancrum ergo statim videas pie rex ad curramq[ue]
Vnde legas homines tu p[ro]m[is]ta acta proba
Quoniam tibi sciamum prebet nec multilis aurum
Apparet hic fermis debeat esse tuus
Vulnus est mercede labor qui regis honorem,
Spectat et in tali spem tibi ferre potes
Est qui pacificus est hic qui inris amato
Liber avaricie largio ad omne bonum
Otere consilio pie Rex ut abindet
E romia p[re]tale laudes in orbe tue
Fama volens gratis milles inbente catheinas
Declamat meritis ista bel illa tuis
Pomen crede bonum gasas precellit honorem
Consciuas remouet scandala laude biget
Tange bonum florem dulcem prefabit odorum
Sicut buntus buri fragrat b[ea]tiq[ue] boni
Consule doctores legis distide malorum
A comunitatis concordia bonos
Ut gramm de messe tibi de fonte salubr[us]
Docula de docto dogmata mente legas
Bile loquitur qualiter regiam libertatem

127
in viciorum nullatenus decet incidere si
uitatem. Sed sicut coram populo alios ex-
cellit potentia ita coram deo p[er] ceteris am-
pliori virtutum clarestat abundancia

O P[er]IA M[AG]NA pro te rex ex
collat mame
Multa nocet modica modicis, sic prouidus ergo.
Non faciunt tutos regia ceptra suis.
Exigimus magnum corcit dauid ille Soliam
Nam virtus humilio corda simplicia domat
Ips[ec] amans humiles leuat et de corde simplicios
Obiret ergo pie Rex tua regna recte
Si tibi credibilis sermo consulat[ur] corda
Quo quibus et quando sicut oportet agi
Ut scriptura fidem tuis addat sermo p[er] aures
Verba minus certi facta timoris habent
Nocet Rex in te subito non irruat nec
Caufas instacie sed moderanter age
Ira monens animu[m] tollit sibi cum racione
Et distreta sue mentis agenda negat
Mors ergo vita tuis mambus de lege ferunt
Proutus ni causis te decet esse magis
Nulla emido tuam valeat corrumpere famam
Immo tuis donis gaudeat omne humilio
Seruus avaricie non debet nobilis esse
Rex: sed erit Regis liber obiq[ue] status
Digna tuis meritis modo eleemosina curat
Qua poteris Regem pacificare demini
Stat bona queq[ue] potes modico dum tempore sume
Nulla metet si minime summa pauca finis
Da tua non parce cui des tamen affice caute
Crede satis res est inveniencia dare
Non perit hic probitas que dona rependit honeste
Namq[ue] priam laudem res data dantis habet
Sepe iuvat nec eo minor est substantia ponti
Qui medicam pleno summe sumit aquilon

Sic tua rite mact miseros elemosina sumpta
 Nec erit argenti sic tua summa minor
 Si quis amore dei misericordia dona ministrat
 Minima tempus habent fama penitus erit
 Undant vestes gemme framant et aurum
 Derrige pampinis que dedit ante deus
 Est ancilla dei simplex elemosina mortis
 Antitodum. Bemne porta salutis iter
 Disputat aduersus dantis peccata porat
 Auctori redimit probra precatum opem
 Peccatum mors est anime mors debita pena
 Peccato sed in hoc mens pia delet eam
 Absit culpa gule tibi rex nam Regis honestas
 Omnis mundiae debet honore fuit
 Illud enim bienni primi mali labe parentem
 Dampnauit fragilis quo erit ipse reus
 Hostio in hoc rictio propin templauit et ipse
 Qui rex est beatus refouit illud opus
 Ecce Gaud pugnare volens remissa amicitio
 Impofint. Donec hostia tela domet
 Rex tibi pugniciem possit et motibus obstat
 Currit et ad mores arripe fortis iter
 Regno dux status plebeus impemnet omne
 Nobilis in gestu sic magis ille foret
 O tener amormini dolz in quo nullus armorum habet
 Simplex nobilitas fida teli caue
 Etas namque dol non te finit esse caparem
 Non te subiqtum degenerare genus
 Omni tibi forma gemme honor ordo decuq; potestus
 Consultit hec ortus libera domi tunc
 Tegs sequuntur laus virtus gra morum
 Et sic plenus homo rex pie bone deo
Hic loquitur qualitez rex a sue carnis
 Voluptate illicebria specialiter se debet
 abstineret et sub sacre legis constitucione
 propter diuinam offendit sue coniugis
 tantum licet suavitur consorcio — C. 12^m

O Super omne

fuge pie rex
 ne ceca colingas: C. 12^m

Sponsus sed propria de legibus utere sponsa
 Nec foolish fratum laudis honore thorum
 Nulla vetus scriptura docet Legum q; ab eo
 Scant venus ad regnum pacificare finis
 Intendat veneri q; homo finis et ratione
 Numquid possibile credunt illud opus
 Plurib; exemplis tibi livius esse fungendus
 Biblia que docent resipie facta David
 Inmoluit Legem processu temporis error
 Eius domini rapuit cor mulieris dudu
 Quo doloz inde finit seu que condicis scanda
 Terret adhuc animus qui legit illa bre
 Quis tibi cuba David speculum spectare nullo
 Casus ut alterius te sine alta leuata
 fletu quem facundit aliena pucula cautum
 Precauet hinc odis quas uidet ante manu
Respice domini populum fruus nulla calibus habend
 Vincere semper hic amore dolus
 Exemplis Salamam Socario quo modo regem
 Ipsorum Salam dcent qualiter esse sunt
 Consilium dedit ipse Salam quia vincit habend
 ite quib; frangat hostia bella dolio
 Recipe rex monte quo consilio potes vire
 Non vincit populis viribus ille sine auxiliis
 Unum colendo demin corporis excedit pudorem
 Vincere semper habet ille per ista dno
 Ut similes illum non marce sed arte pueras
 Elige quas ornat vestis et ore holuz
 Quo manus plaudant pede ludante vocab ignis
 Omniaque plectri gerunt astri decoro pectrant
 Non ligor armorum sed lumen pugnat armis
 Fondacum ferrum sed mulierem secum
 Sic species vincit raro si arma Errant
 forma paecatarum sub pede lata raro
 Elastio sic raro debet confingere in illis

Iuxta vicer populi leta trophea feret
Rex hoc consilium credens deit eis pueras
Preparat in signos sacerdosq; gemas
Prelia mera parat artu non arcet hebreos
Non fecit hos ferro nec feriendo fucat
Pugnat non equum lorisc sed nee equor
Loris mino bris femineisq; choris
Hec cant hec ludit hec adiuuat arte deorem
Ut gemino vultu fallat in ore deos
Ex faciem iacet ipsa faciem bonit hec p ocellos
Suntillas proficit illa p ora fauas
Hec species annos predantur plebis hebreo
Decant pecantes operant na dei
Rex tibi simne notam quam te docet experimentu
Et vetus exemplum det tibi sine modum
Rex et in exemplo Regio concerne Saulis
Femina domini superest qualia mera potest
Demonic arte potendo maga fassat illa prophetad
Regis et ad nutrum stare cogit enim
Corpora que poterat sibi subdere mortua binoc
Arte magis facili subderet illa viris
Qui preemitt non fassit exego cauendum
Est tibi Rex corpus rot sine lake regas.
Rex es regina satis est tibi sufficit rena
Hanc rabi consolans sic docet alium fides
Rex iei si fugias vicorum pondera mores
Et tenebas poteris quicquid habere coelis
Nic loquitur et ponit magnifico iam Regi
nosteru suuem nup serenissimi principis
patris sui exempla dicens op ubi et quan
do necesse sit illud erigit facultas. Rex cont
suos hostes armorum potates audacter exer
ceat e q illa aduersitate confanciam sui
vultus videntibz alijs amittat.

Est ubi Rex aliud qd sic
Plebis et mera de probitate regis
Hunc in exemplo reminiscere facta paterna

Duus adhuc vigilans laus biminiq; sonat
Numi de terra nomen delobit ems
Prececlum armis Hectoris arma sua
Inq; snam laudemq; tnam mea scripta revolu
Ut probitate memori sit tibi patris honor
Iustus erat mfectus probus bnde probos sibi legit
Nec sunt brevis commatulare vosam
Confluit in dome non parce dona merenti
De largo corde fit sibi larga manus
Extera depredat loca sed sua propria seruat
Et sibi commiss prospice plebis agit
Emis enim laudes si nos cantabimus omnes
Omnia sunt meritis ora minoria fuis
Nulli simus meriti poterit complectere fama
Vox minor est omnibus laud serenda sua
Ut brevitate loquar tantus princeps fuit ille
Laudantium poterit quantum ab ore can
Ranca sentit eid recolendo hispuma bres.
Vnde subegit eam de probitate timet
Embanc hostiles trinacis mediosq; p hostes
Irrunt et rumpit mox leonis iter
Ut lupus ipse fame distractis dissipat omnes
Hos premit hos punit hoo secat hoqq; necat
Sobrium in gestis semper fuit ille sed hostes
Dangere sepe fime ebrio ensis erat
Pugnat et impugnat expingit aciter hostes
Vaginam siccus mero subire negat
fit satim hostilie hostili sanguine mero
Armorum pastit sanguinis vidi stim
Intra vaginam mero torpere recusat
Suonitne gladium eins ab ore foras
Sicut apex querulus filius latratib; actus
Letiferu celere content ore canes
Sic magis audacter p se quos attingit hostes
fulmineo gladi triuit in ore suu
Singula p domum fera prelia more leonis
Depopulans populos fortia casta rmt

d*c.*

Let predas rapet audax descendit in hostes
 Hostia fuit eius colla subacta manu
 Colla superborum premis eius dextra p' ordem
 Sic leopardus eo dicitur esse leo
Gerra quieta fuit sub tali principe magno
 Non erret gladius quos regit illa manus
 Quis fecit sub vite sua sub fronte sub umbra
 Quidam manet tunc nobiles ensis ducis
 Sic robusta sua virtus plus surgit in altum
 Plus liget hoste suo plus probitatis habet
Rex fatta tui retine tibi patris ut illa
 Laus quam promerit sit tribuenda tibi
 Audaces fortuna invanis confidnat in actu
 Que sibi senti animus et potiora dabit
 Pax siq' omne bonum standit. si qd probata
 Bellum iura petunt illud oportet agi
 Est tempus bellorum sic sunt et tempora pacis
 Actibus in canticis tui moderamen habe,
 Hector Alexander fuerant domini nobiliores
 Distere disparibus non potuerit rotis
 Acta prius recte maior ex vocabebus illis
 Totius vox clamet laudes honore tue
 Rebus in adversis ne lyses frena timori
 Si dolor in mente sit sine teste dole
 Si dolor membra animi similes videntur
 Erigat et facies conterat inde mentem
 Vultus iocundus timor hostibus est et amicis
 Gloria nam facies inimica mentis erit

Nec loquitur q' absq' iusticie experta
 causa: Per bellare non debet. Dicit insu
 per. q' Regie congruit dignitati discretio
 tamen prouiso regimini mag' amore q'
 auferat rigore suo sordios tractare

A Et la prima anima volat ab
 Et rege mundum corde signat ea
 Ut facias testantur citharista scripta prophete

ca. 14th

In celum tales cor posuere simm
 Pennatus Giphes animal pedibusq; quaternis
 Iuntes homines caput et horret equos
 Designatur in hoc facinus crudelis potentium
 Quid mortes hominum cum feritate vorant
 Est igitur melius aquile tibi simile formum
 Pro et amo' pio Regna quiete regas
 Giphis qm specie populum tervere paurore
 Semper enim impunit acta timoris amar
Roni omnis qm timet amat sed amans timet omnes
 Plebs in amore manens plectit utrumq; simul
 Emma uincit amor amor est defensio Regis
 Gloria plebis amor laus et in orbe Deo
 Plebs est Regis ager. Rex cultor qui colit agrum
 Si male fecit tribulos si bene grana parit
 Qui bene Regis agit regnum: Rex est. si inique
 Qui regit in iugis ipse tyrannus erit
 O Rex de predictis binat maledictio plebis:
 Inuincitur et Regi mota sit ira dei
 Luciferum p'pinq; demu Rex infus' utrumq;
 Stat p' hoc Regis firma corona sui
 Tange tuum pectus pie Rex quo simile possis
 Regis ad imperium que meliore parant
 Si te nobilitas generositasq; nominis tangunt
 In genio exemplum fieri nigris ipsi tuum
 Nominis p'spicio cum sis generosus uiornis
 Equipes stropis moribus actu tuis
 Hoc in honore dei comum voce precamus
 Ut gemmei armi nobilitate gemis
 Pales sit in aspectu tibi quem deus eq'pauit
 Natura preceo condicione pari
 Disce q' cunctorum q' sit communis origo
 Octu' et occasus unis et una caro
 Nobilis est mentis qm simile brute resulget
 Degener est solus in mala vita placet
 Mores namq; bonos venerantur Envia celi
 Et celum infus' non generosus habet

Lecto memor q̄ fratri amor tibi cuncta ministrat
Dat q̄; tibi solum omnia fratri amor
Fratri amor transfit terrena signa resumptio
Vrbiq; ascendit astra polunq; petat
Noticiamq; dei domini querit ad astra volare
Con timet ut videat quos deus ipse spon
Quo rex in mensis et que sit cordis pacis
Quo ve locus celi gloria. quanta dei
Ista docent regem meditari sit q̄ in illis
Aperio ut reddat debita mra deo
Sostene te fideas & amare deum dno namq;
Hec sunt que tibi rex st̄re necessa nubet
Hec est condicio sub qua tibi contulit esse
Qui videntur modum conditor ipse timis

Dicit loquit secundum Salomonis exp*er*ie*n*ci*en*clam q̄ ceteris virtutibus ad reg*m* in gubernaculum preualet sapientia
que deo et hominibus regem ulugis ad
dit acceptabilem capitulo*m* Quint*m*

O PER REFER IUCUMI Imoniu Sulamot
Contigit: intende sic memor vide tm
Hic bis rex pner amorem cū sc̄a dedisset:
Dona deo: meruit nocte videre deum
Quem deus alloquit: pete quod bis nimis & inquit:
Id. pete sensim quo mea regna regam
Regna domino placuerunt verba fauori.
Responsum deus reddidit istud ei
Non plures amas nec opes nec ab hoste trahimphos:
Quiesce. dentur que petis ergo tibi
Non solum sapiente sed dinoz eris sive omnes
Quos habuit mundus quos vel habere potest
Sene si speculo rex te speculeris in isto
Quis magis expediens sit tibi st̄re potes
Vnde tamen exemplis patet ut sapientia regis
Ad regimen plebis est adhibenda primo
Annus & annis abit semper sapientia stabit

Tanq; sive hanc petram non cadet illa dominis
Rex est grata senem inuenit esse iocofim
Gracior est inuenit morib; est senem
Qui gressi mortui sequit' quo vult deus illimi
Precedit q̄ sivas firmat obiq; viae
Mane precare deum q̄ leta diei plaudat:
Vespere q̄ tutus tempora noctis agas
Nam rex qm simmo se vult subire regi
Optinet in regno cuncta petita suo
Rex manib; regni regalia septia tenet
Ut quasi p̄ virgam cuncta nocua fugat
O rex ergo tue tua legi debita solue
Corporis ac anime quod sit honoris age
Omne bonos depelle malos sic invio amator
Sis p̄ mis & poplani dwige legi timi
Sed lex ut proficit accedas gracia legi
P̄ regnū sine quo lex bona nulla dat
Sit tibi invi honor timor exicti pudor abmis
Simplicitas animi proximitatis amor
Rex ita si sapiens sapientia ad omnes
Tunc sapio in ipso regna sapore bono

Dicit loquit qualitez Celi deus qui est
rex regum et dñs dominicum a regi
bz terde pura mente precipue colendus
est et super omnia metuendus. Ca^m 16^m.

O PER ALLICQUID habes dedit hoc deus & nichil ate
Est quod habes proprium vel quod habere potes
Eesse creaturam te nosce dei nec ab himo:
Tu diste his si bene facere belis
Nobile corpus habes & singula membra decora
Sit virtus animi sit magis illa tibi
Ut forma est forma tibi splendida. splendeat intra
Meno tua q̄ tibi rex sit decor ille duplex
Labile forma boni species nimica pudoros
Utile virtutum sepe retardat iter
Forma dei inimicis forma parvū multa p̄bit

Non tamen in sanctis stat biciata genio
 Non tibi forma deum sed mens finiera meret
 Infracte sibi vita beata datur. met.
 Non decet in Regno qd mens contraria forme
 Sit, sed ab interno exteriora regas. met.
 Qd tibi Regna tulit alij quo te venerant
 Rex in honore dei da tua vota deo
 Qui pnis est exo Regni nichil inimicu hostis
 Subdita fortine fors magis nimis fauet
 Si cupio ut timeant hostes tua regna. sypm.
 Exulta dei timeas: tuqz timendus eris
 Sit tibi celsithromis metuendus ab arce polo
 Cuius ad imperium spectat omne genu
 Hic znt qualitat infirmat firmat et orbem:
 Singula fertqz sua Regna corda manu
 Hic Rex est in quo regnant p secula Reges
 Hic est Rex sine quo Regna subiecta cadunt
 Hic est Rex pex quam mors sine suo rapit omnes
 Reges reddit eos actibz atqz suis
 Qd ligmis erat Cesar totqz potencior orbe
 Num qd nec mundus ceperit una capit
 Sic et Alexander fortissimus ille Macedo
 Elanditw angusto pulmo et ossa loco
 Maior erit magno mundo modo nobile corpus
 Exulis et bici vilis arena tegit
 Ecce dm res nulla manet mortalibz ecce. met.
 Nullus honor prohibet gloria nulla mori
 Non posint quicqz precomia vanam sepultis
 Zorguent famosae tartara sepe reos
 O de preteritis pie deo memorare futura
 Et reputa frenum quod sit in orbe nichil
 Eniqz tibi spaciun contineat hinc
 Semper ad omne bonum qm paratus opus
 Subditus esto deo si tu quis vincere mindu
 Cum exo fermit optima Regna regit
Nic loquitur qualit Rex in caritate dei

132
 proximi vnuens contra supuemente morte
 que nullo pareat Regis omni se debet dili
 gencia prouidere. C. Capitul. Septimum Decim
Rex in morte statue na
ca tenere
 Sub cuius lege terminat omne genus
 Doctor et inductio pauperesqz potens moruntur
 Omnes sine pari mors facit esse pauperes
 Unicus nul valet hic nichil hic insignia rerum
 Regia non sanant nec medicamen habent
 Gloria nulla potest in mundi rebus haberi
 Nec quo se mundus time tueratqz habet
 Disce p q omnis honor oneri coniunctus adheret
 Est omnis in fine manus honore tamen
 Enim magis excessus fieris: magis adde timore
 Ardua nam precepis gloria hanc ites
 Est hominis vita quasi milicies reputata
 Bella syp terram nani tria semper agit
 Rex qm p medium bellum transbit inermis
 Sypnis meaute stultior ipse cadit
 O rex ergo tibi bene prouideas qd iturus
 Se sit robi nestris abit bel yma petens
 Quinna leta vale tibi sunt dictina memento
 Pauperes ut Regis exitus omnis erit
 Nam nemo p se subsistere nemo sypremi
 Secundo poterit claudere sine diem
 Ut te de mundo moneras bonis esse viatoz
 Incipias xpd te sacra scripta mouent
 Ut fugias yemem scelorum te floribz orna
 Horum contumum luce chorustus eas
 Motus ab edito beluti tentoria tendis
 Ad patriam vito dm spes are stades
 Esco memori qd sic factus factus ymagio:
 Em et ei similes mire sequaris ad
 Expedit ergo tibi totu et viribz illum
 Qui te formauit teqz redemit ames
 Tanti Regis opem Rex ora qd tibi vitam

L

Supplet et mortem minuat ipse tuam
fac ea que tibi vis bona vel mala sic et habebis
Te tamen in melius dirigat os deus

Dicit loguitur sine istius Epte ubi p[ro]sta
tu Regis deuocis erorat. Ut deus ipsius etia[m]
tem iam floridam in omni prosperitate con-
seruet et ad laudem dei suorum et sibi com-
missis plebis utilitatem feliciter p[ro]ducatur
in eum.

REF[ER]ILLIUS et dominus qm
tempora solis

Condit et solis condita cuncta retinunt
Quoniam verum causas ex se prodixit et diximus
In se principium rebus messe dedit
Qui dedit et stabili motu conservaret orbis
ffrone metemur in mobilitate sua
Quoniam potens verbi prodixit adesse creatura
Quoniam sue mentis lege ligant ea
Ipse memini iuueni conseruet supplico Regem
Quem videant fami prospera regna senem
Ipse iuuentutem regat et producat in eum
Semper et in melius dirigat acta deus
Consilium nullum detrahere possit inquit
Rex nec in hac terra proditor esse tua
Omne malum cedat ne ledere possit et omne
Est quod in orbe bonum det deus esse tamen
Otibi Rex eu[er]o det fortissime nostro
Semp[er] honorata c[on]tra tenere manu
Assit et illa dies qua tu pulcherrime Regnum
Quatuor in m[er]itis aureis ibis equis
Qualis et augusti imp[er]ator precomia Romae
Exultent laudis sunt renouanda tibi
Augeat imperium nostri Iudei augeat amos
Protegat et do nos fratres aucta corona foras
Ostes magis o[ste] pie Rex domino sublimis in orbe
Emetraq[ue] sunt humeros inferiora tuis
Que magis eterni sunt laudis sumus ab alto

L

Aurea det deo[rum] frugida c[on]tra tue
Quoniam tibi prima dedit confremet Regna futuri
Ut poteris magno magnis honore sum
Sic tua processus habeat festina pennas
Ut reculant laudes secula cuncta tuas

Recus impius Rex ista tui metra scripsi
Serimus ego Regni promptius honore tibi
Hec tibi que pie Rex humiliter de corde parauit
Scripta tue laudi fastigie dona dei
Non est ista mea tantum doctrina sed eius
Qui docet et dociles solus ab ore creat
O muemle decus laus Regia flos puerorum
Ut dolor est in te sic tibi dico vale

Dicit recapitulat quodammodo sub signi-
ris et exemplis tam veteris quam novi tes-
tamenti: In quibus pretendit quod eorum loco
qui in omni sanctitate legem dei et fidem
xpi primi augmentantes Ecclesiam co-
lebant et a diu mortui sunt. Jam resur-
gunt alii precipue de Clero qui illam omni-
vicios multitudinem suffocantes corruerunt.

DOMINA saluum rami agitat ps
ilice glandes

Ca. 131.

Marcostim flores desunt orta seques
Proles granifera desistit reddere grana
Irrita thura deo temp[er]a germitq[ue] modo
Qui color albns erat nunc est contraria albo
pallet et hec gemma que venit[ur] solet
Nunc est q[ua]d Babilon super urbes nobilitat[ur]
Subdit[ur] ecce sibi Urboq[ue] beata dei
Eccl[esi]aq[ue] nomis virtus erat obruta sompnis
Et sinagogia quasi pinguis obstat ei
Sime infios veteres constat nec habere sequaces
Omnes sed morti preterire boni
Sicut mali fuerant time temporis ecce renunt
Summodo consumulit nos fit in orbe malis
Decidit in mortem Noe infusus fieret et ille

Nembroth in arte Sabel sonet et ipsius
 Mortuus estque Iaphet opit patrio ipse pudentia
 Quid modo deuidens cham patet et ea
 Mortuus est Abram fidei strutator et ecce
 Belus adeat qui dico dat thymama sine
 Mortuus est Iacob enim rite deus benedixit
 Numen maledictus enim dimit et ipse Esaym
 Mortuus et ipse Joseph erat iste pudicus et alter
 Qui facit contra regna moderna regit
 Mortuus estque decanus Moyses de lege refulgens
 Ac abnon numen enim granditate dat
 Quem deus elegit aaron moys morte subegit
 Prodigies et in Indie dat thymama chore
 Mortuus est curvus celum qui standit helias
 Infera deuidens comit et ipse Dathan
 Prodigies moritur dimit nec in orbe secundus
 Quid modo corvidius audet obesse malis
 Nam sedecim sibi omnes esse prophetas
 Vendicat et cuncti nunc famulant ei
 Ego nec heliseus Naaman neque sit modo sannus
 Vult tamen en Siesi sumere dona dei sibi
 Excolat ex terra modo nec redit ipsa columba
 Unus enim cornus iam regit ipse voce
 Sic capit exempla nullus de lege detufts
 Quo testamentum defluit ecce nouum
Dicitur ubi sunt illi qui imperi in ordine regnabunt
 Petrus et exemplio dogmata sancta dabant
 Mortuus est Petrus stat liberius modo annus
 Eustodit portas Simon in arte Magus
 Imperi conuersum de Saulo sentiu paulum
 Galilaeum de Paulo ministrorum redire sicut
 Gregorii scripta verbi seruanda ueremus
 Nostris sed factis ipsa neganda damus
 Martini legimus domini sed dimitis aures
 Non sordidas graminis quo bona nulla damus
 Huius ubi desinens alter sit in orbe Thobias
 Dicitur ubi del pietas corda moderna mouet

Quies paciens conuerso tempore mitis
 Job fuit et stabili mente remansit idem
 Numen tam non contra de prospexitate sumbit
 Omnis et aduerso tempore minime agit
Domino instrutor nunc mortuus est Benedictus
 Des Inglamus adhuc vinit et obstat ei
 Statuit Salterre non est in quo salientur
 Fletes ob hoc anima criminis carnis olen
 Non moritur quamquam manet in se sed modo solid
 Occupat et terram cardoq; basiat eam
 Non manet in vita modo palines sic neque fructus
 Fert ea sed steriles sicut tremenda iacet
 Uno perit a Phobo stellarum lumine certos
 Et fuit eclipsim subditam luna finam
 Numen nouus est Aries nouus est quasi sommamus
 Numen plantant heresim dant dubitare fidem
 Ecce diem noctem dicunt tenebras quoque lucem
 Numen rectum sic perit omne bonum
Dicitur quod sicut virtuosis impes in Ecclesia
 existentibus succedunt viciosi: Sic et nudi
 proceribus omnis vilicie nup de pro
 bitate famosis: succedunt in modo alij: qui
 neque diuine neque humane laudis digni
 efficiuntur. **C**apitulum Vicesimunus.

LXXXVIII Si cultores ubique
 prodi. Mortuus est in istius Tironis et ecce dracu
 Insta statuta modo deprimit ipse deo.
 Conditor et legum nunc Justinianus abum
 Sed Diomius has dampnat habere suas
 Mortuus est castus probus atque Valentianus
 Turquicus Ecclae iam regis acta fin
 Turquus Alexander moritur Regi imperi opimus
 Et modo successit Crescens auarus ei
 Mortuus ille pinc est Constantinus et ecce
 Anthonus solo iam sedet ipse suo
 Ecclesie cultor Theodoreus ipse recessit

Diversitatibus leo soluere vult et eam
 Insulator fidei Constance acta prophamat
 Liberummodo deperit alima fides
 Mortuus est Iulius qui regna subegit in armis
 Et Romanum statim omnes esse caput
 Mortuus est Hamal p quem Cartago vigebat
 Jam neq; Cartago sed neq; Roma sitget
 Hector in ense suo qui imper erat metuendus
 Num magis Heleno bella timente pauens
 Corunt Eacides pro quo sivepot meritis
 Terfitesq; sine indiget ensis ope
 Mortuus est sapiens Salomon Vobacq; remittit
 Quo supradicant Innenes prouida dicta sum
 Distat anno Jonathaeq; Dand modo dissiciatus
 Ex odioq; finit inimicus ipse Saul
 Consiluit hic etiam modo Phitonem maliere
 Domini dei vacuum gratia linquit eum
 Num inuidatum persistat et Pharaonis
 Sentit amara dei nec timet inde deum
 Sic redit in vobis nullo medicante tauri
 Qui primo et temnit fors mala peior habet
 Consilium prauu nume creditur achitofelis
 Consiluit et Cusay quod neq; credit ei
 Iunidiag; Joas inimicum iam necat Abner
 Nec sibi cum dextre quem finit esse parent
 Cum fuerat iudeo Cato infatu ab orbe recessit
 Pilatusq; loco indicat esse suo
 Num occisus Abel infatu fratrio perit ense
 Approbat hoc latum lex tamen esse modum
 Num Tharochemm suspensum cerno sed Amman
 Exigit laqueo lex sunt ista modo
 Num item raptus sine culpa fit crucifixus
 Et Barabas latro liber abiit eo
 Sic cadit et fratrum me nestat noscere infatu
 Nec virtus ammi iam redit acta bizi
Bhic loquitur adhuc Ulterius sup codem
 qualiter loco eorum qui unq; casti fuerunt et

constantes: surrexerunt modo ali qui hu
 ius seculi vanitatem concupiscentes pri
 doris constanciam pent' amiserunt

M. ORTILLUS EST

^{vicia Socates}
 Dispensare qmibus nunc Epicurus adebat
 Vana relinquendo nunc mortuus est Diogenes
 Vamus et hinc mundum nunc discessus habet
 Mortuus est corpus astigane virgo Phrimus
 Mechus et Aglae comit in orbis nomus
 Mortuus est Troilus constans amore fidelis
 Jamq; Iosanne amor nesti habere fidem
 Solo contenta moritur nunc fide Medea
 ficitur Crisaldi gaudet amare duos
 Estut in lumbis incasta Semiramis et nunc
 Vno si Cassandra casta manere queat
 Mortua Penelope sic est licetaa Rome
 Et regnant Enres atq; Carrisa pares
 Annodo justitia Ippous que fozent iniquas
 Transit et Thais fit resipoma magis
 Nunc amor est pardis communis in orbe quietus
 Ut sine nunc bello qmisi frenatim eo
 Non hymereus in his conservat pacta dieb;
 Sed omnis in thalamis reddit agenda sum
 Annui sponsatur dulciusq; decora parat
 Ad thalamum venens plurib; acta virio
 Virtutia cura duos et amor socialis habebat
 Imper. una tamen nunc sibi qmisi trahat
 Ut duo sint carne simul una lex dedit olim
 Ad nimis mox tribus nunc manet ordo monus
 Num ibet ipsa Dennis et habet sua casta cypida
 Castus et ad presens tempus abiit amor
 Ales habet quod amet enim quo sua gaudia nungat
 Inuenit in media feminam pisces aqua
 Cerna parent sequuntur serpens serpente tenet
 Feminina brachii thorax sinit magis una capo
Enus ubi pacta fides ubi conubialia mra

Responsio careo que ferat alter homo
 fferre a frons laus est nestig; signa pudoris
 Et pudor a pocio desinit esse pudor
 Quam solet esse genere ornare rubor mallebris.
 Ab his pudore malo plus finit ipsa virgo
 Graculus ipsa quasi tacet et quasi casta columba
 Se gerit, et paciens est tibi forma vobis
 Ut laticem cibos sic in mallebris recondo
 Consilium sed eo stire potes qd amo
 Dmns Iesabel regnat blando sermone pungens
 Omnes fieri sicut Ioseph vestit: hic in Achab
 Num caput inclinat vicens sibi subdita membra
 Succumbunt, ipsi si vel amare malis
 Eomptaque sic vicens stat floriferata voluptas
 Est quoniam virtus flos pede trita virgo

Dicitur de singulis gradibus p quos tu
 In spiritualibus qm in temporalibus
 Error quasi ubiqz dissimilitus tractatum
 Hactenqz consitat. Jam secundum quodcum
 opinionem tractare intendit de pedibus fa-
 tile quam Nabugodonosor viderit in tempore
 ms. quoniam videlicet pedibus quodcum parvus
 rei quedam facilis in figura deteriorabis
 huius mundi extiterat: in quam nos ad p-
 sens tempus quod est quodcummodo in fine
 seculi evidencialis deuentur. Et primo sig-
 nificationem ferri declarabit

Principit liber Optimus

Condicione antiqui
 Imperi latitare summi
 Possimus ex nostris verificare malis
 Quod veteres fusta sompnum timuerent sub umbra
 Nam monstrat casus perniciis etiam nomine
 Fictilis et ferri sunt duo namqz pedes

Nobilis a mundo nunc definit amea proles
 Damperies ferri nastum atqz sibi
 Non modo magnamini volat milita fama p orbem
 Omnis honor mundo congruit atqz deo
 Non modo panibus pungit sua munera largus
 Nec fouet ministris vir modo diuus eos
 Virg pietate modo mados quis bestit egenos
 Nec capit hospitio quos sit exere bagos
 Non manet obtemperie qui carcer duxit misericordia
 Sana nec infirmos que inuicta villa manus
 Int' discordes antiquum fedus amoris
 Non est ad presene qui reparare vent

Domine tamen esse duas specialius estimo causas
 Ex qmbs hic mundus definit et bonis
 Harum luxuria repitur in ordine prima
 Ex qua corporis habet nastum atqz quies
 Sic causam ea mules modo tardus ad arma
 Quem mulier thalamis multet amore fme
 Et clauduntur ea Celer communis ora
 Quod nequit ipse modo pfallere vota deo
 Consilium Zalaam nos vocit p mulieres
 Unde deo moto plebe sua quassa peccat
 Altera sed causa minit temporis astat auara
 Que fouet mundiam semper in orbe nouam
 Hec predat, pungit occidit, invadit falsat:
 Quod nequit a bello pax reuenere suo.
 Externo dominum tractant bona pacis auara
 Sed tamen interno sunt sibi bella pma
 Domini poterit guerra plus pace recordare lucra
 Feste auaricia pacis amare bona
 Nec sunt mundia tua te inchi ferre quieta
 Lacrima namqz mea uidet in amore tua
 Tali tibi si populis plangat sua dampna subactus
 Pse et amaricia procerum se subdere corda
 Dicit et hi dicunt fiducie mura solent
 Sic honor interclus decessit virtus ab ambo
 Ad loca infirme nec reuenere studet

Responsio careo que ferat alter homo
 fferre a frons laus est nestig; signa pudoris
 Et pudor a pocio desinit esse pudor
 Quam solet esse genere ornare rubor mallebris.
 Ab his pudore malo plus finit ipsa virgo
 Graculus ipsa quasi tacet et quasi casta columba
 Se gerit, et paciens est tibi forma vobis
 Ut laticem cibos sic in mallebris recondo
 Consilium sed eo stire potes qd amo
 Dmns Iesabel regnat blando sermone pungens
 Omnes fieri sicut Ioseph vestit: hic in Achab
 Num caput inclinat vicens sibi subdita membra
 Succumbunt, ipsi si vel amare malis
 Eomptaque sic vicens stat floriferata voluptas
 Est quoniam virtus flos pede trita virgo

Dicitur de singulis gradibus p quos tu
 In fortitudibus qm in temporalibus
 Error quasi ubiqz dissimilitus tractatum
 Hactenqz consitat. Jam secundum quodcum
 opinionem tractare intendit de pedibus fa-
 tile quam Nabugodonosor viderit in tempore
 ms. quoniam videlicet pedibus quodcum parvus
 rei quedam facilis in figura deterioratis
 huius mundi extiterat: in quam nos ad p-
 sens tempus quod est quodcummodo in fine
 seculi evidencialis deuentimus. Et primo sig-
 nificationem ferri declarabit

Principit liber Optimus

Condicione antiqui
 Imperi latitare summi
 Possimus ex nostris verificare malis
 Quod veteres fusta sompnum timuerent sub umbra
 Nam monstrat casus perniciis etiam nomine
 Fictilis et ferri sunt duo namqz pedes

Nobilis a mundo nunc definit amea proles
 Damperies ferri nastum atqz sibi
 Non modo magnamini volat milita fama p orbem
 Omnis honor mundo congruit atqz deo
 Non modo panibus pungit sua munera largus
 Nec fouet ministris vir modo diuus eos
 Virg pietate modo mados quis bestit egenos
 Nec capit hospitio quos sit exere bagos
 Non manet ostensis qui carcer duxit miseris
 Sana nec infirmos que inuita villa manus
 Int' discordes antiquum fedus amoris
 Non est ad presene qui reparare vent

Domine tamen esse duas specialius estimo causas
 Ex qmbs hic mundus definit et bonis
 Harum luxuria repitur in ordine prima
 Ex qua corporis habet nastum atqz quies
 Sic causam ea mules modo tardus ad arma
 Quem mulier thalamis multet amore fme
 Et clauduntur ea Celer communis ora
 Quod nequit ipse modo pfallere vota deo
 Consilium Zalaam nos vocit p mulieres
 Unde deo moto plebe sua quassa peccit
 Altera sed causa minit temporis astat auara
 Que fouet mundiam semper in orbe nouam
 Hec predat, pungit occidit, invadit falsat:
 Quod nequit a bello pax reuenire finis.
 Externo dominum tractant bona pacis auara
 Sed tamen interno sunt sibi bella pma
 Domini poterit guerra plus pace recordare lucra
 Feste auaricia pacis amare bona
 Nec sunt mundia tua te inchi ferre quieta
 Lacrima namqz mea uidet in amore tua
 Tali tibi si populis plangat sua dampna subactus
 Pse et amaricia procerum se subdere corda
 Dicit et hi dicunt fiducie mura solent
 Sic honor interclus decessit virtus ab ambo
 Ad loca infirme nec reuenire studet

Sic patet ydriopicus nummorum gustus auari
 Dm̄ sibit inde sitis appetit ipsa magis
 Sic sensis non dimes habet sed habet ab ipsis
 Sic dominus seruo seruit et ipse suo
 Sic cogit ipse foris dimes tamen intus egemis
 Sic habet ipse nichil dñm nichil omne putat
 Sapea diuinae mentisq; lignescere nescit
 Nec pietatis ope soluntur inde getu
 Panperio in lacumq; deridet hntq; labore
 Panperio oppressi ferre qmetu sibi
 Sic etenim minimis annuis sepeit auari
 Hoc habet ipse deos nec sit habere dñm

Dice loquitur contra iustos auaros omni ferro
 In hoc precipue tempore diuiores quorū
 diuicie nisi participent nullius ut dicit
 possunt esse valoris - Capitulum secundum

Eliquidons opib; cumulant
 Enī nemo queat appropiare sibi
 Nil possessus habet quia quisquis habet; habere:
 Nulla potest se non possidet ergo nichil
 Seunt habentes habentes nec habet sed habet auarum
 Sensus habet domino predominantur opes
 Enī nequeas time esse tñ nichil est sine esse:
 Nemo potest igit; est nichil hoc quod habes
 Dignis enim domini rex sibi subdit, et non
 Regi seruit domini dicuntur esse fini
 Cuncto seruo sequitur possessio serui
 Et cedunt domini in adquirit sibi seruus
 Quemq; habet domini constat here fini
 Semis auarice sibi dominat abutit
 Arbitrio proprio proprietate caret
 Enī proprium nichil esse finis, est danda facultas
 Quaq; retenta nocent particula iuvant
Allius enim poterit beracit esse beatus
 Omnia sua cum socio participare nequit,
 Omnia dare nulla potest, satis ipsimi constat esse

Em̄ deit em̄ det dñmes egemis erit.
 Dñmes in hoc quod habet sed semper egemis in illo
 Quod non sit em̄ quo participabit opes;
 Si tibi sit rerum possessio larga, nec illius
 Sic tua em̄ dones copia nulla tibi.
 Si tibi sit facies sit honor, sit forma, sit alia
 Mens tibi, si tamen hoc nesciat alter ex eis
 Despensa quod habes ut consultus sis ad dñm.
 Non ad auaricie pabula confer opes
 Da mīdis da panperib; de pm̄gib; dñi.
 Dom̄git amicitiam commoditatis amos
 Enī bona emita regas, bel ad esim̄ sunt bel ad dñm.
 Nelle rebus tñ vteles sicut habeo.
 Instat auaricia sed tanta modo q; ad amos
 Dñmis est nichilum quod mea scripta fecim̄
 Non modo magnates, tantum fore constat auaros
 Hos sed conlages nominis esset reos
 Ut gallina sibi grauis iecur implet habende
 De minimis magnum sumit et ipsa cibum
 Strucius hic nudus imbrisat et auget auarum,
 Nil sibi tam modico quin dat habere lucrum,
 Immitit proprio talis ieiuna benti
 Ut pareat loculus fecula plura finis
 Ferens ille tenax sua seruat corde tenaci
 Propria q; missus participabit eis
 Vide et cordis clavem qua hunc pietatus
 Officium claudi, ne deus intret ibi.
 Sic nequit ipse sibi sumere gaudia questio
 Omnia dñmz tenet, nec sibi quicquam habet.
 Pectora sic ferri gestant homines quasi cinti wengis
 Dñmi caput a statua deedit ecce sua
 Antea que fuerant iam ferrea tempora constant
 Ferrea condicio sic manet. m̄q; bno
 Amicus atq; modico pbitatus quem coluerunt
 Patres: minime cupido deponit ecce modo
 Plus enipens miser est non qm minimis optimis minimo
 Qui sibi contentus est, habet ipse satis,

L Quidam autem ducas non dampno sed illas
Approbo si dentur quando regnus opus.
Non quia dices habet minimos, culpabit, immo
Se quia nec fratres non mutat inde suos.
Si sibi larga manus foret, unde pareret egentes
Partem tunc laude magnifica digna foret.
Se tamen vnde mutet alios vel dices in orbe
Dixi hodie vinit qm sibi seruat opes,
Quidam tene quod habes qui scribit Apocalipsi
Iam sua completi una vigoris habet.
Iam nona sunt silvis cunctis precordia bene
Et rigidum ferri femina pectus habet.
Pampers ex clamore sonos non percipit immo
Dices in auditu fingit esse lapis
Tempus erit quo tu qm minime excludis egentes:
Hoc in extrema pampes egendo loca
Ad ferrum scela, iam bos venustus ab auro
Et magis est vise nobile quamvis erat
Posterior partes supatqz cypido priores
Nec sit honor solium: quod solet esse sim.

Dicit loquuntur de Statue secunda parte pedium
que futilis et fragilis erat et de eiusdem pat-
ris significacione. **C**apitulum Tertium

Unus per terras superest modo
Vnde pedes statue dant minchi signa fore
Non ticus figuli fragilis nam futilis ossa
Supta fit in testas dnm lapis angit eas
Qm plus condicio fragilis temptata vix
Supta iacet bren de granitate sui
Futilis est laicus sed futilis modo clerico
Emo in exemplis causat agenda malis
Sic sacra scripta caro constituit conditqz mundo
litera pro xpi in illa videtur ibi
Qui inbet ut carnem vincamus cernere huc
Possimus & doctrinam spournere dogma sim
Elerus habet vocem sibi nomen spirituale

Spiritus in carnem vertit nos tamen
Carne enim licet sint sic communis acta
Qd de continuo qz puder vñus eis
fit quasi mūlier hominis dñs qz magis
Vr fit & ancilla succida prona pia
Debilis in sortem ruit & recordia vincit
Em foret & sorbens futilis ipse cadit
Previa dnm clerus generis bezilla subibit
Iam venis a tota gente tributa petis
Gallia peccata mng quibus hñ coedemnt
Clamant iam mras intitulare domae
Nunc sicut altermo sponsam q qmss frequentet
Et status ingeni dicitur illius amor:
Non erit hoc laicus dicimus sed grad magna
Dm sit adulterio magnificatus homo
Dmmodo sponsa semper pgnavit adulteri domi
Solut ab hoc sponsa qm luet illud opus
Sic se mince homines vendunt quasi fint meretces
Prospic dnm generis larga sit illa manus
Sic sub mendaci specie grassant amoris
Dqz nephias tale lucia pudenda petunt
Qd qm de clero sponsam promotus adoptat
Olim dabit veniri sit q adulteri ibi
Danx enim frater capit hic q ibi dabit & sic
Aut dans aut capiens: proficit ille magis
In causa fragili sic causat futilis etas
Quo mince de facili frangit omnis homo
Esita sed hypocrisy fraudes celare latentes
Cemptat & occulto tempia plura facit
Sic viget in facie futili palloris honore
Maceror ut vultus prædicta facta tegat
Sed neqz inficia maxillas mentis adornat
Immo placens mundo fert maledicta deo
Sic vixica Rose faciem frangit & curzi
Sub specie plumbum dat latitare dolum
Sic latet missus sub nistro sic maledictus:
Sub foz qz statutus: sub recolente fidem

Virtutum clamidem foris nudat interiorem
 Contingat ut culpam: ne quis abhorret eam
 Sic foris apparuit rutilans albedo: sed intus:
 Omnis formicæ testa nigredo latet
 Sic foris ex anno tristis splendescit & inter-
 flet putredine vermis: estas caro
 Sic quasi vero pacio odium blandit ad amores
 Os dat amicias: menegi timenda minas
 Tergi columbino stat pennis cornus annictus
 Innotens & falso fingit habere modum
 Sic animus sarcane gerit aspectum gabrielis
 Est caput ancille: cauda sed anguis erit
 Sic mellita bona coisi tibi monstrat apta
 Que si gustabis: sicut tibi invia magis
 Dicte q[uod] hypocrisie est demonem archa reclusu[m]
 Sub qua peccata continet omnia nefaria.
 Non acus abstundit balest in facio sed ad extera:
 Flerendum ex timore q[uod] videat agit
 Nec latet hypocrisie ita q[uod] non se manifestat
 Et sua q[uod] virtus non viciata patet
 Hocq[ue] fini vicii vult pandere gloriam
 Domini fuit impatiens: na reuelat eum
 Mendaciorum domini pietatis fallitur umbra;
 Tancito enim gravius quod sibi ferre belis
 Sic lupus agnelli tecus sub occidere dentes
 Nudat & infecta: pandit apta mala
 Sub vicii taxo sic virtus: dicta laborat
 Liber & a seruo: mihi modo irris habet
 Ad placitum vicii lapantan[re] frena pudoris
 Ut tollant gratiam moribus ne viam
 Sic ego concludo breviter virtus q[uod] robiorum
 Subiaceat & vicii stanna priora tenet
 Omnis & contra fallit modo regula recta
 Omnis & in ore nostro cuncta referat dolo
Propter loquitur noster alterius de miserijs
 qui in pedum statue diuersitate nonissimis

iam temporib[us] euemend figurabantur. Dicit enim
 q[uod] ea que nupt condicione humane virtuosa fu-
 erant: in suum modo contrarii singula diuersi-
 tuntur. Capitulum Quartum
Rec[on]fit amara: modo dulcis fit Capitulum Quartum
dulcis: amara.

f[ed]aq[ue] fit pulchra: deficit ordo: quia:
 fit stola: nunc heres: finit peccata: mores:
 fit dolus: ingenuus: raptus: preda: lucrum
 Magnificus: sapientia: studius & ipse plenus
 Confessor: mollis: peccator: fit resolutus
 Verba satis sancta: facta sed mala: mala:
 Custodit ambo: modo pullos & lupus: agnos:
 Perdices: mus: lignarij: fit: facta: focus:
 Doctores: vicia: mendacia: finit: prophete:
 fabula ficta: placet: lira: sacra: nichil:
 Displacit expediens: doctrina: sed illa: voluptas:
 Victorini: veneris: gaudet in amore: satis
 Numen amor est luxus: et aduersus modo nimbit:
 Et nimbit incestus: mra: pudica: nichil:
 In vngnimi: clavis: connectit & modo bulgus:
 in forma: Elori: disputat acta dei
Vit serui: domini: sicut et dom: modo serui:
 Qui nichil & didicit: omn[is] serue putat:
 Rusticus ingenui se moribus assimilari:
 fingit. et in veste: dat fini signa fore:
 Itaq[ue] se miserum transvert gentilis in illud:
 Vultus fini vicii rusticatus: serui:
 Sic modus est pompa: probitas: iactancia: risus:
 Onnivitas: libidinis: vanitas & absq[ue] deo:
 Numen fautor: scelerum: specialis habet & obstante:
 Alterius vicii est nimicus ei:
 Numen magis est carus: hic blandus in amore pungens:
 Et simplex: lingua: retor: habetur ea:
 Numen puer: impubes: sapientior est: Otheron:
 Festis in aspectu: plusq[ue]: Cathone: placet:
 Blandicollis sua: nunc gestant prema lingue

Duas proteres militum magnificare vides
Aest honor exercitus, nisi lingule que belut echo:
Antribus in Regis consona verbi sonat.
Quod cingulat cingulat quod blandas blandat et ipse
Quod dicit dicit quod siles ipse silet
Vides aridet fles sicut semper et equas
Imponet leges vultibus illa tunc
Premia iudicium. Philemonis nulla meret
Dum tamen hoc beatum sit quod ab ore recessit
Quem primo infantemcepit pastoria pellit
Iam subito blanda: fundone verba tegunt
Envia nulla summi veterem conservat honeste.
Urbo neq; inficiam: terra nec colla fidem
Sunt magis arma fori quam nobilitas quibus ille
Gario futoris minit galeatus adest
ffulvus iam talis nimis est cordis eogi
Non honor est armis ut siles esse primo
Iamq; simplicibus mope dum non habet condit simile
Se regat: ex predio comit cobiz suis
Dicitur nobilitas Regum friguit: corves regnent
Sic paleas militas: granagz pauca vides
Corda latente leporum panduntur et ora leonis
Umea minit verba: plumbeus actus habet
Lameq; solent homines consumere larga loquendo
Tempora sermoni deficiente die
Et bona que Regum concernunt otiora
Distortos ambo posteriora sumunt
Factis de nostris hodie connectit in cruce
Sicutq; facta que patienda manent
Umea aliena fibi vult Regna simplicia subdi:
Que brev in proprio stat seminata solo
Bella tonat calide thalamis audacia lingue
Pectora sed campis non mouet illa manus
Sub facie grecie non militant ludiqz tunc
Umeaq; lucro nulla dampna fio
Libertas solita impetr modo fecerit auara
Et magis ingrata condizione trauant

Omnia pre manibus premunt prema sermo
Nec memoratnr eo cum bene fecit homo
Nil coetus exemplo nra Regula sufficit immo
Acta loco nris amodo delle veget
Est modo felicissime et luor amoris admittit
Quod patet exterius: hoc nihil nimis habet
Vox leuis illa Jacob & Iaua manus hispida impaz
ffalibant sed adhuc signa futura dabant
Quicquid verba ferunt modo nam bonitatis ad amores
E un probat illud opus artus iniqua gerit
Cessit iustitia cessitq; fides sociata
ffraus dolus atq; summi iam subire locum
Umea soch luctus socio coelit organa plaudunt
Umis si presit nimis alter ei
Ex dampno fratris frater sua comoda querit
Et soror ad laudem raro sororis agit
ffilios in matre iam sentit hec nouitiam
Sentit et hec nati plurima facta dol
ffilia maternos artus: detractat et ipsa:
Mater iam natam sentit et odit eam
ffilios ante diem patuos iam spectat in amos
Nec videt ex oculis ceca: empido suis
Sic licet ipse natus nimis impensis ipse
Non est nec cordis bistera susplet eis
Nullus amor parcit tunc quem ledere possit
Quod soluerit duo: tecum esse negat
Plebe sine uice manet non est qui mea tuet
Non est qui dicat mea tenere decet
Vintur ex rapto brevi opes ab hospite tutus
Nec soci a genero domini faciat ipse lucro
Tempore nunc plures odio remanente salutat
Tempus et ad bonitatem ruminat uia summa
facta monent odium facies exoriat amorem
Ostula pretendit os: manus atq; fecit
Pectoribus mores tot sunt quot in orbe futurum
Nec longum stabile quid bonitatis hont
Utq; leues prothens sece tamant in budas

Nunc leo nunc arbor nunc erat hincus aper
 Sic modus ad p̄fēns hominī inutabilis extat
 Nec scio quo possim firmis adire gradum
 Vacca sit an tunc non est cognoscere promptus
 Pars prior apparet posteriora latent
 Sic prima facie non est cognoscere verbum
 Qm nichil occultat pondea fimo habet
 Om̄n̄ fūris felix plures mīmēant̄ amici
 Afferat si fuerint tempora solus eis
 Ut lepus in varijs fugiens se mīmēt in aruis
 Errat et in milia sedē moratur amor
 Tempore crevit amor antiquo sed resolutus
 Vix vixit quo om̄n̄ progrebat̄ habet
 Illud amicis quondam venerabile nomen:
 Emissit et in questu pro meretice sedet
 Ordinis honorifici permittit exempla prioris
 Et nichil est de quo iam sit habenda fides
Dunc amor est plus nec sentit habere secundū
 Obras odioq; tibi diligit ipse tua
 Sic est q; non est lepus et leporarmi bim
 Festio quod video simi neq; tecus ego
 Est odium commone modo sed amor quasi ferro
 Per loca deserta solio in orbe latet
 Est noctis ferrum ferrorum noctentis anem
 Unus nunc bello sternitur om̄s homo
 Quid modo cūmq; manus mentit̄ dextera simile
 Dicam: iniquus homo credet id ipse sibi
 Quidlibet in causis rabi commoda sunt be voluptas
 Nunc modus estq; fides: non habuisse fidem
 Sicq; pedum Statutū duplex variata figura
 Qm̄ variorū hominū signat in orbe dolos
 Undiq; dampna flimit q; in isto tempore liber
 Festio pacificus quo finar ipse vix
 Experiens mundie paupertas sola manebit
 Quam si plantare malum in orbe sudet
 O miseri et felix pauper qm̄ liber robig;
 Cum regne mentis absq; pauore manus

Q mundus mundus dicitur ō ve tibi mundus
 Qm magis atq; magis deteriora pars
 Quid sibi sit mundus agit que forma vel eius
 Que vel condicio singula st̄ne hōlo

Q uia vniuersitatis ad presens de mundi falla
 cibus conqueritur: hic de Statu & condicione
 mundi necnon et de miseria condicione hūne
 tractare consequenter intendit — Capitulum Quintū

MUNDUS V

Sibi dat nomen
 Q mundus habet:
 Sed in inmundicie de ratione negat
 Sordib; est plenus viciorū germe plenus
 Plenus peccati plenus cobiq; dolis
 Tempora mutant̄ mutant̄ condicione
 Mutantq; status nec manet ordo dui
 Distit qm̄ ipse est et qm̄ vicina rimma
 Talis enim nullum que relevamen habet
 Distit qm̄ nichil est quicquid partira voluntas
 Possidet: et false reendicat esse simili
 Ita qmd est presens temptatio pugna molesta
 hic acies semper semper et hostis adest
 Fini opib; guerra paci morbusq; saluti:
 Inundat et corpus nostra senecta premit
 Sicq; perit placide paulatim grata forme
 Nullaq; de multis que placere manent
 Nam gustata nimis sapient̄ vix sentit odores
 Vix quoq; clamatos percipit ante sonos
 Caligant oculi de toto sola supersunt
 Vix cutis et nervis ossa ligata fuit
 Estates odit hyenes et frigida cubpat
 Nec querulo possunt colla placere sem
 frigore nimis iymo nimis nimis ledit estu
 Et stabili iniquum permanet ille statu
 Donec corvo dolet aut aut forsan lingua ligat̄
 Opes timet egrotat pulsus laborat exar hepatis
 Cor marcat, venes patiunt̄, soluntur alii
 Brachia vix possunt, languida crura dolent

longo in tuis vicatim corpus amarit
 Non patitur vires sanguis habere suas
 Singula non paucis pars est obnoxia morbis.
 Et patet infelix ad mala totus homo.
 Igitus si finis morbis, confectus et annis,
 Conqueritur, rora tempora longa sue.
 Omnis enim virtus, qua corpus gaudet mane,
 Desinit, et vaario pressa dolore perit.
 Es sapiens maler, sapientia morte redimans
 Dimicis lapsi mobiliora fluunt
 Es probus, exprimat probitas, es honestus, honestas
 labitur, es fortis, fortia morte iacent.
 Sed cum te recte virtutem succumbere ceris:
 Arvoz te fortis dicas, et esse putas.
 Hella libido mouet, primos tu cedis ad ictus
 Et tua das fedo colla premenda iugo.
 Ora et avaricie ferme sic motibus ree.
 Sic facis ardor, in se pudenda quale
 Sic viciusq; tuam faciem emi mente revoluas
 Corporis et mundi: singula lana sties;
 Si corpus pensas, ex omni parte videbis
 Naturam fragilim, que venire negant.
 Si mundum pensas, ex omni parte volutum
 Vebis in mortis fraude videbis em.
 Socissas aliquo deplorat grandine vites,
 Sic mari magno desperisse rates.
 Itum liquivis, illiusq; syphix hastat,
 Hinc et tristiae, seu procella quatit.
 Et sic de baro mundus barat, et ipsi
 Quem praeceps exultat, fortis ipse sum.
 Labilis ille locus, satis est, et more fluentis
 Et refluxus aqua, fluminis instar habet.
 Sic mihi blandit, fallit: nec credit illi,
 Cuius quo doles, gaudia semper hent.
 Doloris in humano tempore quid deficit, et sic
 Ita nichil plenum fertile vita tenet.
 Quam praeceps in finem mundi derident humus

Nulla potest certe minere vita fini
 Si te nobilis proueget sanguis auorum
 Hinc est qd, doles, degenerare potes.
 Prossa si dederit tibi soe, et forte recedunt.
 Si mala succidunt, deteriora time.
 Si tibi persuadet, boorem fama, pudicam.
 Hinc etiam doles fallere quaggi solet
 hic grauat mestum, corempte commigis alto,
 Delusus falsa hispiceo temet.
 In quam inserviant multorum vita timetis
 Vere del soli ne sit habenda tibi.
 Sic illam metuo, ne qmco corrumpat adulteri.
 Et parat quorun non eris ipse pater.
 Si tamen illorum fatigat tanta honesta
 hinc certum doles, mors tibi tollit eos.
 Si tibi dimicis, modicam familiant, ad horam.
 Has oti plus doles, auferet bona dies
 Tempora, si crudis promittit longa, inuentus.
 Ut meritis doles, in Salomone vide.
 Si facies rubicundo spesa colore. ^{vinea} Niuea si facies
 Splendens: hinc doles, crux senecta bent.
Dom habet hic regnum tua mens, et intus et extre.
 Presia cum multis, irrequieta geris.
 Num potes, amissio tempus simile quia ^{opus}
 Heu mundi tardo tempore dampnat opus. ^{damnat}
 Ultima qm oti peioribz egit,
 Si pdat caueat, qm malus emptor erat.
 Dixit homo suuens, teleri pede labit etas
 Nec bona tam sequit, qm bona prima sunt
 Non que preterit iterumq; revoluta voda
 Nec que preterit hora redire potest.
 Otare putas, et eo procedunt tempora tarde
 Et pagit lentis passibz: amissio iter. ^{amissio}
 Antiquitatem metuens penitus trahantibz alios
 Audet, et humano festa venire finis.
 O vetus in bicus Cathanas, quem spectat in primo: ^{missus}
 Quid fugie, et pro quo, non domo ipse deo?

Ecce semel yempe tremulo bent horrida passu. *hyems.*
 Pulcher et etatis flos muelis abit.
 Habitaz occulte, fallitq; solatius etas,
 Et celor Amorem ensus, Et cumba fugit.
 Nec quoq; nec pfect, que nos elementa locamus.
 Immo grmunt varias, suerata bices.
 Corpora vertint, nec quod sumus le sumus nos
 Eas erimus, sed idem, se neq; tempus habet.
 Nil quidem dñeare potest, forma sib eadem.
 Mutari subito, qm magis omne liquet.
 Cene fictum quod erat, nunc est solidissimattellus.
 Quod sunt, et tellus iam maris onda tegit.
 Nunc fluit, interdum, superressus fluctibus ager-
 ffons, nec c ipse statu permanet esse suo.
 Conterit ferrum, silices tennantur ab eis.
 Nunquid homo fragilis vnpit ipse magis.
 Quidam sub phedo incibz palacia fulgent
 Impes aratius pastus dolos erant
 Nunc ubi sunt vase, pisces, et mos tra marina.
 Unper erant campi, castra fuere primi.
 frondibus ornabant que nre capitolia temis.
 Vastebatq; suas ipse Senator cues.
 Et si Regna loquar homini stamus, quia nullus
 Principio mprpi perstat in orbe dui.
Lest que preteritum tempus dedit, illa fitne
 post dabit, estq; nomis nullus in orbe status.
 Distero qm poterit: ego psto quietus in orbe *bicere*
 Et qm non causas mille doloris habet.
 Quo se coerit homo dolor aut motus inquit ipm.
 Scriptur millus: qm sit in orbe gradus.
 Quantus Regni patiunt corda tumultus.
 Omq; procellosie motibz ipsa fremunt
 Inter regales epulas variocoz paratus
 Tabestimt roario sollicitata motu
 Ayle fatelitibz cinctus, telocoz snoz.
 Non valet exrido pellere corde metus e trepido.
 Sic immunda sine de fraudeb; omni mundus immunda

Possuntz mille tempore munda facit
 Iste p antiphafu nomen sibi bendicat bnd antiphafu.
 Solo mille pato, participare potest.

Bhic loquit de principio Creacionis huma-
 ne. Declarat eclam qualiter mundus ad
 sum hominis et homo ad culum dei creatus
 exiret ita q; si homo deum suum debite non
 colat, mundus que sua sunt homini debita
 officia veterius reddere non tenet. *[Capituli 6.]*

OS 1 VITALOQUI

qmquid sibi
mundus inquit

Gestat homo sibz est magis inde reus,
 Scripta docent Genesim, primo cum conditor orbem
 fecerat, hec dicens ipse creavit Adam.
 Nos faciamus art hominie qm nos imitari:
 Posset et cot nobis seruat atq; tolat.
 Inspiremus ei sensim ratioms amore,
 Qm distractam qnd sit, et bnd bent
 Inspiremus ei factoris cognitionem.

Vnde creatorum nostat ametq; sum
 Qm sime est auctor: qm ei dedit esse bel ponde
 Mundus enim segntr et famillatur ei.
 Solus vmet mentis secreta sine
 Et pfectut singula sibz homo
 Singula struet, sed quod sibi postulat esse

Utile vel credit quod be necessitate putet

O Sublime deus, honor eximus deos omnis altus

Ut sit homo terra tecus ymagis dei

Ut sit ad exemplum factorio fabrica facta

Deoq; Creatori consimilitudo suo

Cetera queq; deus solo sermone creavit

Hoc formauit opus appositz manu

Terrula inscripta formatur massa pusilla

fit corpus solidum, quod sunt ante solum

Osca medullata nervis compedit in cornu

frumentum gressus compositq; gradum

Hys supraduxit venas sed sanguine plena

Carnes vestimenta pellib; atq; pilis

Vixitribz plenos fudit sonacula vite
 Et qmibz officiis singula membra vacant
 Qd logintur manus exeat puerit/ et aures
 Aspergunt oculus sidera solus habet
 Unificatus homo sicut factura bisiformis
 Stat caro statqz comes, formitus unus homo
 Hoc caroque carnis sunt sentit spiritus alta
 Sidera suspirat et sua mva petit
 Stat formatus homo inviat seqz suosqz
 Gestus et nescit qmd sit et ad qmd homo
 Corporis officium meatus membra moueri
 Artificiosqz manus articulosqz pedu
 Arbus descendit dissoluta brachia paluis
 Corporis attractat singula membra suu
 In se qmd seruit se se mrat et ipsam
 Quam ierit effigiem non videt rose suam
 Irritavit faciem terre variasqz figuratas
 Et quia non nomi nominata missit eas
 Excepit vultus os sublimauit in altum
 Se rapit ad superius spiritus hinc sunt
 Miratur celo speciem formamqz rotundam
 Sidereos motus stelliferatqz domos
 Stat nomis atomitus hospes sterniqz reueluat
 Quid sibi que certat corpora tanta belint
 Noticiamus tamen illi natura ministrat
 Quid sit homo quod sunt ista creati bidet
 Quod sit ad humeros oplo hic conditus orbis
 Sit et proprius mundus et ipse dei
 Ardet in auctoritate illius sensus ahorem
 Namqz recognovit qmd sit amare deum

Dicit loquit ex quo Creator omnium deus
 Singulis huius mundi delicias usiu subdidit
 Humano: dignum est qd sicut homo delicijs
 secundum corpus fructutur ita secundum spi
 ritum deo Creatori suo gratiam obsequium
 cum gratiarum accione toto corde rependat

Dicit tibi si desit gracia plena dei
 Dic tibi si desit gracia plena dei

Empta tuis pedibus subiecit oueqz boueqz
 Et soluces celi pistulosqz mariis
 En elementa tibi sol aer sidera tellus
 Quidvis vnda maris tetera queqz fauet
 Auctor enim verum sic res decrevit rot orbis
 Queqz creatura consequeretur emm
 Ut seruaret ei factura summaqz biceps
 ffactorem solum consequeretur homo
 Erige sublimi caput et circumspice mundum
 Collige cuncta sue dant tibi queqz manus
 Omnia subiecta tibi sunt tibi cuncta ministrant
 Omnia respondent obsequiumqz parant
Qui tibi tanta tulit qm pro te tanta pedit
 Qm pro te mundum dixit adesse summ
 Qm dedit ex nichilo tantum semina verum
 Confusimqz chaos ordine stare suo
 Sortes distribuens p partes quatuor aquas
 Iratoe motus temporat arte sua
 Sidere depmgens celum septemqz planetas
 Et si vitant ad sua pmata locans
 Quidam accessu solis signis duodecim
 Tempora p totidem dat variare lices
 Qm totum mundum postquam dispergerat illud
 Venant vario multiplicijs bono
 Esse ferac silue in montibz esse leones
 In planis pecudes rupibus esse capras
 Pluma regit soluces et ones sua lana decorat
 Impz tuos bsis est tamen hoc quod habent
 Despice delicias mundi quoqz flumina dotes
 Quas tibi donat opes Quidvis vnda maris
 Arboribzqz satis herbis radibz ortos
 ffloribus et folijs fructiferisqz bonis
 Pre cunctis recolat tua mens quem te quoqz fecit
 Et de qm nichilo traxit adesse bonum
 Et tunc illius est spiritus et tunc eius
 Est sensus ratio de ratione sua
Caput esse dedi verum rebzqz locatis

Nonne te cunctis queq; vocare dedit
Quoniam tibi spem prolixi dedit in misericordia amore
Consortemq; patrem conuenientem fidem
Te sibi pone pavem fecit te pene secundum
Ducere si possem prestitum esse deum
Consultum in celum fessi tibi tradidit orbem
Et mundi tecum dimidiant opes
Celum sole tibi sol lumine ferunt et aer
fflatibus vonda ab his terrag; mille bona
Sed quod es uidetibi quod habeo quoniam plet rotundus
Sponte facit pietas dulcis et ampla dei
Quoniam tibi te tribuens fessi promisit eoz
Non habent melius quod daret ipse deus

Domine superebire quemque virum decet ergo
Contra mandata que dedit ipse deus
Celum dederit fessi et odit terza simbolum
Solus et infam sit locus aptus ei
Hoc eterni bies tactum finit et beatitudini
Quod genitor primus protulit omne gemis
In radice sunt omnis gloria propago
Quo mundum quicquid mundus here nequit
Non sunt immundus quoniam mundus mundificaret
Secundum qd in hoc venie posset habere locum
Sed pietate primi qui condidit omnia solus
Illi reformauit et reparauit opus
Accipit seru formam seruorum redempti
Demons et quod erat fecerat esse dei
Hinc igitur superest deuota mente sequar
Vtq; tunc dominum confitearis cum
Preceptumque leue rottum non tangere crimen
Sic sequitur corde beatus eius

Hic tractat qualiter homo dicitur minor mundi
Ita qd secundum hoc qd homo bene vel male
agit; mundus boni vel malorum qd regnus existat

O Dicitur dominum
Gratia que tantum fecerat esse corrum

145¹

118.

Vix sapit angelicus cum ceteris unde supremum
Est esse crearem nestit in orbe domini
Sicut et audit homo gustat hunc ambulat unde
Naturae speciem fecit animalis homo
Cum tamen arboribus homo crescat et optinet esse
In lapidini forma proprietate sua
Sic minor est mundus homo quoniam fecit singula solus
Soli plus homo dat sacra loca deo
Est homo quoniam mundus de meo suo sibi mundus
Subdit et in meus dirigit inde statutus
Si tamen immundus est: que sunt singula mundi
Uedit et in peccatis: omne refundit opus
Ut vult ipse suum proprio regit ordine immundum
Si bono ipse bonum si malo ipse malum
Qui minor est mundus fecit mundo magna dampna
Ex immundisq; ei cadat ipse reus
Qui minor est mundus homo si colat omnipotente
Pebus in humano singula munda parat
Qui minor est mundus si iuxta dei meditetur
Grande sibi regnum possidet ipse poli
Clement ergo satie humili qd corde repandat
Digni Creatori dona creatio homo
Resstat et ipse sui factoris querat amorem
Resstat et ipse stat qmd sit et unde venit
Resstat et agnoscat quo nominis ordine solus
Pro cunctis mundus sicutur esse minor
Si minor est mundus que sunt primordia mundi
Si meditetur agit corde sit et qmd homo
Si se nestinet nec eum cognosceret a quo
vel per qmd factus est nec amaret eum
Et tamen est illi substantia facta bisimilis
Quo compaginat enim fortius atq; caro
Ut deservit factoris spiritus eius
Et mundus carni forenturq; caro
Est animalia caro fragilis tunc dominiatris
Desipit enim anima de ratione dei
Nunc tamen a mundo caro vita negat rationem

Imquit et hec anima mra subire sic
Sic seruit dominans sic regula fallit et extra
Deniat illa deo que foret intus homo
Stulcior o scutto comutans celia mundo
Postponens amnum manus here lucem
Quod dominus rerum quare deitatis ymagio
Parua ipsis cupias maxima magnus homo
Orbi terrarum tuus est et quemad ab illo
Eclauditur arbitrio subditur omne tuo
Nempe patens rerum celo dimissus ab alto
Ad tua descendendo est tibi factus homo
Noli te regim peccato subdere noli
Que ciens fugiunt ista caduta sequi
Des satagas hymnis amino transstendere trax
Desinper in celie arripe fortis iter
Tu si magna petio deus est sup omnia magnus
Si bona: qm bonis est dicere nemo potest
Nil gemis aut sepius tibi in bel comptus manu
Mortis ad excessus rotulatio habent
Quid penetrasse iniat studiis archana platonem
Natneq; suos compofuisse libros
Solis iter celiq; plagiis lumenq; meatus
Et haga vel summo sidera frixa polo
Multaq; pte ea fatis ardua nouerat et nunc
Philosophus tunc est nomen mane perit
Qm reo et rerum causas vestigat yporas
Qm medicinali corpora feruat ope
Talio eum poterat sapientia missa mederi
Quoniam media mortis lex subienda foret
Sic patet est hominis natura potencior arte
Et ruit in mortem quos sua causa petit
Est tibi in melius igitur qm prouidus alam
Prospiciac mortem que simus erit
Semper itinre ades accedit ad ultima vite
Nec sis quo sine quando bel illud erit
Celo longa via restans dies tibi pauci
Tardat iter mundi: qm sibi finit omnis

1116

Hic loquitur qualis homo qui minor mundus
A mundo sed in corpore in morte subsistit
Et sicut ipse corporis pte huius mundi cor
rupciois diuin duxit causat euentum: ita in
corpo mortuo postea putredinis subire co
ruptionem cogitur. Et p dicit de corporis
mortui corruptionem secundum superbiam
O Tibi quid dices cum non mouet // Cal. 97.
antra capitulo
Arent et fauces nec via vocis mest,
Et color in vultu sine sanguine limma mest,
Emitt immota gress osq; madere negat,
Atq; p interius cum lingue duro lingua palato
Congelat et pressum: vena mouere negat,
Nec fleci curvo nec brachia flectere quamq;
Possint: nec passus pes vallet ne suos.
Quod modo respondet homo mortuus ille superbus:
Dicit nunc quid ei gloria vana dabit
Emo enim imp alios qm despiciet
Corporis ac animi iam perit omnis honor
Et quia se corpus dum tollebat in altum,
Veribus esta modo subditum ipsa caro
Nex modo rabiebra quasi dedignando leuat,
Sec manu in longum planat brimiq; latius
Quas bres hmit mortalio bro superavit
Est niste spina forcior ecce sua
Si decor aut species imp floredit in illo
Eius turpitudine iam fugiat esse pecus
Si fuerat sapiens modo differt a se sapiente
Est sibi conclusum quo nichil ipse sapit
Quae magis in studio peccat subtilia longo
Mors ea dissolut de brevitate cito
Artib; in variis fuerat licet ipse pectoris
Iam cecidit prudens artis in arte sua
Desinit invenit racio sine iam vice
Mors ruit in bacini que racios erant
Litera quem docent magis est indectus asilo

Pectora nec remanet iota beli romis apox
Non sibi mentalis presumptio indicat collis
De nosq; ractitare mortua causa fuit tardare.
Qui silet hypocriti sicut contutus honorem
Tollerere nunc monstrat: quod fuit ipse palam
Nil sibi quod genera linguas nouerat olim
Confert qm inito mortuus ore silet silet
Organa milla sibi nota beli citharista plaudunt
Que perit auditus missa milla placet
Nil valet ingemmas corpus columne p artes
Qui modo matre p dicit omne deus
Nil vestis pompa nichil aut astensis equor
Corpus iam rigidum magnificare queunt
Sibi pulchra domus aut seonicus familios
Vt nunc foris in populo nemo salutat eum
Emic serpens familiis putueq; locabit aula
Emic loco thalam tetra caverna datu
Quia qna imp eum fallebat gloria vana
Sibi mi remanet ronde sibis eut

Dic lo^z de Corpis mortui corruptae f^m auaricia
Secondum suuidiam. Capitulum decimi

ECCI IX SUUIDIAM
Iam cano aut derme: rodere debet eum
Atquuo famam sonens que deserat olim
Ammodo corrupta lingua dolosa taceat
Atterus dampna rist quoq; prosp^a fleuit
Tame videre nequit ore carente labris
Utrumque cor plenissim imp modo fit putrefactu
Et via iam vipta: cordis ad yma patet
Iam nequit ambitio soni postponere laudem
Nec preferre suam qm sine laude racet
Tame fel sub melle condens nunc condit ipse
Quo sine mente cari nul similare potest
Amplus mudi mens ignea plena beheno
Liuoris stimulo pungere quosq; nequit

Dic lo^z de Corpis mortui corruptae f^m fram

Rerunda uiuentium

quem imp toruit na
Amplus impatiens non mouet ille caput

Lice sua diuidim qm vicinos agitatbat
Mutus ad interitum non habet ipse somum
Simp linguosq; negat amplius esse susurro
Ciclos vocat ipse taceat milix refatur ei
Qui tercere silet inopem terrire minarum
Contra vermiculim iam valet ipse nichil
Non simus ad bellum finis amodo prouocat ipsum
Qui neq; tm berme federa pacis habet
Eius emin gladine iam non erit eate timendus
Qui patitur berme cor lacerare suum
Corporis ex odio non inficiat rationem
Amido hatal qm ratione caret

Dic lo^z de Corpis mortui corruptae f^m auaricia

Quid auaricia

imp modo pre stat auro

Sola sibi stricta lignea cista manet
Terra sibi fuerat nimis quesita labore
Septem minaq; pedes non magis inde tenet
Qui diuidim fuerat raptor predans aliena
Ipsum minic predam mors quasi predo rapit
Qui imp satno tendit sua recta lucis
Nunc capitru retie quo remouere nequit
Diuinas militas dimittit et armis illas
Derribat: sed nimic dissipat alter opes
Que quasi sine carens fuerat possessio larga
Transit et subito: nulla remansit ei
Gaudet enim communis frons nouitate secundi
Nec sibi cor memnens anterioris habet
Inniemor et patrie letatim filius heres
Nec sibi qm morit^a sonis amicus adeat
Sic qm res rebus agros et agris faciant
Amido de questis fert nichil ipse finis
Adstulit una dies quicquid sibi contulit anni
Et labor a longo tempore cassus abit

Dampibz bresam qm clauserat indiget ille
Nec valet argenti copia tota sibi
Nil dolus aut fructum ml circumuenient tempus
Nam neq; p mra falso cypido inuitat

Hic loquit de corpore mortui corruptioe fde

Amplius ^{accidit & q; fnt accidios} Corpis ad placitum metra fover negat

Ca"l 13^m

Dedit hic sompno mprinm sompni abinde
De longo sompno quo vigilare negat
Mollia qm dndm quiescit stramina lecto
Limbz affsi frigida terra subest
Qcia qm pergit mpr frigiendo labores
Umc mchil est qd agat rnde meret open
Si didicisse bonum potuisse iam stola mlla
redit enim doctrina quo magis ipse sapit
Qmd sit de rerum dampno valet ipse diezim
Pdita iam fere tempora longa mmb
Rmp in ecclesia rogitant varo sed ille
Nam neq; duferr ml tamen ipse rogat
Semina qm parte sparsit parte metet ipse
Quod mpr potuit vult modo quando negat

Hic loquit de Corpore mortui corruptioe f"m gula

Nigilla mre Dndm fidat sibi quotidiana
Amplius in ventre f"m m ore placet

Ca"l 12^m

Vistera que pressa fuerant grauitate ciboz
Exauicta modo ml retinere queunt
Gustant species et dulcia romam q; bibebat
Hermi suntq; loco stercora mixta luto
Emo e combiculo sua quo pinguedo latebat
Nam latitat serpens qm sua crassi horat
olla sri ventus que parturit obrietatem
Emppitum e bufo guttulis antra tenet
Etsi sibi redolens dndm mchil amodo consert
Occupat en nares feda putredo sias
Evapula que mpr ieiunia mlla subunt:

Jam rupto stomacho sentit m gre mchil
Hic loquit de Cor" mortui corruptioe f"m luxia

OQ in luxie dicunt tam dulce putabat / Ca"l 14^m
Amplius mcafe non erexit ille luxiaraz Ihsu

Nec manus in tactu feda placeve coaleat

Non valet ex oculis roultu similare procaci

Prouocet cot fatuam quo magis ipsa fauet

Caritatis composita venitus fermone dolosa

Emi invimenti amode mlla inuitat

Eft sibi ml tatus nichil aut peditare choreis

Nam sibi guttis abeft pes neq; substat ei

Non facit mceffum neq; longitatis honorem

Mortuus in carne iam violare potest

Eft modo putredo qmquid fnt ante voluptas

Et calor in cortu frigiditate gelat

Que quod evat dndm corpus mnic ecce cadaver

Et redit in emere quod fnt ante eius

Ergo taurit quale varijs pcti delicijs huius
corpus morti putredine in h" modo qsumit:
Inrogat vltro de hore pctore quo inuidi bo
liuptates tñ fallibile in sui pndicu ita ardet
sibi appetit et conforat

Ca"l 16^m

Quid tibi tu serio gemmis besatus & auro
Em tibi tu serio membra pndicu tua

Qmd em mors evemat gloria bana dabit

Qmd bator gaudes hac te batoria linquat

Sit msi q; bixi concire bella queas

Qmd tibi luor aget orientis filius Ethne

Em mors corq; labra soluerit ipsa tua

Qmd tibi fine furor aut ira valere potat

Emq; furor mali mors finit ipsa tibi

Tempora sine tua tibi qmd dant accidiosa

Em mors sit pstant abff qmata nocens

Qmd tibi delice poterunt conserue dulose

Em morsis mortis fine perimus eis

Qmd pe ve putas oemus ipsa dabit tibi fine laboris

Ca"l 16^m

Em calor in membris definit esse tuis

Amica qnd prodest tibi diues pompa mouete
 Utinuē in terram finis rotundus erat
 Que tibi felicitas longius contulit annis
 Omnia simul rapiet hora repente brevis
 Quid reges concis qnd subdit regna tiranne
 Et deus inuctus qm tibi bella parat
 Quid tibi fama uolans honor aut qnd comptus manus
 Omnis enim mundi gloria bana perit
O Tempat extrema studiorum gaudia luctu
 Et risu lacrima plena dolore madet
 Corporis in forma qnd bel de strepe simplicis
 Om. enim in cineres reuribus estis redic
 Quid tibi si fortis poteris separare leones
 Numqnd te poterit inquietare pulu
 Quid nisi scuticum tibi fert sapientia mundi
 Ergo nichil sapiens quod sapit absq; deo
 Est tibi de limo formatum corpus mane
 Pronas nativa carnis ad omne malum
 Incipit in luctu finitas doloris qnd ergo
 Quibus est hic tale glorificatur opus
 Cum nichil ex mundo sit corpore glorificatum
 Est tibi in corpore glorificare tui
 Nil tibi plus remaneat aut corporis aut tibi re
 Sola nisi merita sunt bona sive mala
 Cum dement illa dies que in nisi corporis humus
 Ius habet inuenit: tunc homo facta sua
 Non hic in locum balet collus habere manuē
 Mortis ad mortas transierit mino bias
Dic loquo oia mundi hui sic vesti vestit
 C. si sompniari: in ictu ocli claudit. loz in
 Speciali de mortis orremoria et ei de non signe
O Milla qm tecum oculi claudunt in ictu ho
 Gaudia ppetuas pmit inuidana dolores
 Tollit et eternam bonum vita brevis
 Omnia que possunt amittit nulla videntur
 Nec longum erit qnd desint esse reor
 Sic quid honor qnd opes qnd gloria qnd de iument
 Forma gemis rives feminis defas ager

Gemma vel argentinum qnd septimum regna bel. annum
 Primum qnd latius fundus et ampla domus
 Magna potentia multa sciencia bana soluptas
 Vita qnd et nostri corporis et ipsa salus
 Quid caro mortalis tanq; bestis coeterast.
 Et lapsi curva senecta bent
 Quid noscere simq; immunt tempora vite
 Qdque dies hominis finius: umbra fugit
 Et fit vita brevis q; mors incerta q; omni
 tempore: nos quenis causa molesta premit
 Alterutem poterunt homines exemplificari
 Vos eternum tales experimenta docent
 Vox est qmssim sibi bene qm regit acta beatus
 Cum regie acta mala sermo impetus erit
 Vox appellans qnd mani nomine gaudes
 Cum vixi pntus sermo obiq; rales
 Cum vixi seruit qm regno impati: et non
 Manopnum sile corporis esse pudet
 Num vixi podes: inl prodest fulgida defas
 Absqueget macula pmpima nulla tuas
 Expediens utrum foret ut sic qmssim viator
 Qm leuus poterit exoneratus erat
 Omigula de nobis ann predantur eintes
 Mordet simplicem prospera queq; rapit
 Regreditur enim in cinetem resolutio carnis
 Monstrat principij materiales lutum
 Sic deus hoc anime quod fiet in orbe futuris
 Integra seu lesa quantitas qualis erit
 Ita sunt homines mundo q; corpus in isto
 Et sibi pdimans tale carnis habet
 Est caro corrupta bineps plus mortua emictus
 Atq; creaturis sile aduersa habet
Speculum mortis quoq; speculantur in illo
 Si bene se videant: gloria nulla patet
 Aduersa mortis sic ordo retrorsus erit
 Qd statim caudas ad caput esse pedes paros
 A morsu retito mors dicit: omnia mordens
 Nomine exponunt significata sui

LXXX
 Rebus in incertis nihil est incertius hora:
 Mortis morte nihil certius esse potest.
 Num nimis esse putat hominem mors fallit et ipse
 Qui magis est famis clanculo celat eam
 Non erit astrologue medicus seu de medecina:
 Qui prolongatam possit habere diem
 Sic homo sic animal pariter moriuntur et ambo:
 In terram redempti condicione pari
 Est nihil exceptum quicquid sit in orbe creatu
 Sicut habet vitam constat habere necem
 Nam veniens thalamis mors fructus solat alios
 Subvertens fibro quod sunt ante rectio
 Predat opes breves nihil latet dispergit amicos
 Tunc nec redim quomodoenque potest
 Tollit agenda brevis reddit tamen actibus ipsa
 Compotus ut fiat iudicis ante pedes
 Iste quidem iudex qui singula iudicat aequo:
 Numerat quem mundi electore nulla querit
 Iudicioque suo capiet ex digna laboris
 Premera pro meritis absque favore sine
Dicit loquitur quoniam iustis et misericordiis vno
 Sit naturaliter interitus. Mors tamen iusti
 Omnes exsolvens miserias eius spiritum glo
 Rie reddit semperente. Etiam decimus octauus

LXXXI 18^m

Tunc et illius
 Cervagi sorte pari corpus rotundus torat
 Dispaulis meriti vestit tamen exitus horum
 Est nam leta bonis mors et amara malis.
 Est igitur felix homo qui vicens hic beneficat
 Quo moriens poterit sumere dona dei
 Dona quidem celi quo gaudia cuncta refusant
 Quo sine tristitia vita pennis erit
 Mors aberit morbus labor hostis enrau sanguis.
 Non habet hec felix illa summa domus
 Opribus summis equabit grata Regis
 Pro quibus est celo passus amara crucis

150
 VII
 Hic est ille locus pacis potentis honoris
 Quo tenebre nolle quo sine nocte dies
 Quo deus adserget lacrimam lucemque nec illuc
 Amplius aut clamor aut dolor ullus erit
 Nec mors nec morbus sitis esries nec egestas
 Sed neque casus habet hinc habitare locum
 In ibi continua pax inq[ui]s gloria p[re]ces
 Vita beati salutis vera pennis amor
 Est ibi spesque fides bonitas laus gratia virtus
 Denuo amor pietatis gloria forma deus
 Est sine sero tuu[m] inuenit et absit senecta:
 Etas dimitte: sunt sine labore dolis
 Est pax absit metu honor omnis et absit p[re]p[ar]atio
 Absit labore quies absit dolore salus
 Consumata manent ibi gaudia passio nulla:
 Est et ibi sed habet omne quod optat homo
 Vita pennis ibi liget et patet illa beata
 Que sum omne caler risso clara dei
 His tibi destinabam paucis quid sit locus ille
 Plus est quoniam quoniam dicere possit homo
 Plus est quoniam possit mentis ratione doceri
 Vel plus quoniam cordis celsa tenere queat
 Qui felix locus est quoniam digna laude colendus
 In quo conuenient gaudia cuncta simul
 Sic quia non sinit ibi gloria non ego possum
 Similiter condigne ponere laudio ei
 Hic erit angelici ratus quam perdidit olim
 Completo numero gloria plena suo
 Hic erit humano generi laus summa resumptio
 Corporis cum futuris glorificantia caro
 Hic erit in domino emotor gaudere per eum
 Omnia cum fuerit omnisque ipsa deo
 Et sic mors iusti tollit fibi cuncta mortua
 Corporis ac anime celica regna parat
 Quoniam moritur iustus tunc conuenit incepit esse
 Hec mors beatibus que moriendo iuvat
 Hec mors non oneris sed plus conductit honori
 Possidet in regnum mortuus conde deum

Hec loquitur de duplice aurore peccatoris. Una ex qua Corpus hic resolutum. Alio ex qua dignus dei Judicio pennis perpetius anima cruciat.

Cap. 19.

Reu mire infelix quoniam se vime male gessit
Quo gravis in morte pena horabit eum
Mores eterni duplex homini debet in quo
Est moro prima grauis altera sed magis
Prima necesse corpus de mundo separat illud
Hoc valet dicimus quoniam fibi ferre malum
Alteram sed gravem animam dedit ad ipsam
reddit et hanc Cathane que solet esse dei
Ponit in ambiguum que sit mundana voluptas
Et fore dat certum pena quod omnis adest
Pena quoniam Savati dolor omnis quo beatitudinib;
Quo semper mortuus nec valet ipse mori
Non vos colla valet miseras dicere penas
Quorum tormenta languida fine carent
Hinc timor inde tremor labor et dolor inde sequitur
Despetue pene mortis finiu absit mori
Iugi morte mori sed mihi vivere morte
Si differt dies vivere sine mori
Heu mortem repetito tociens quia mihi nisi mortis
Effigiem miseris infaret ille locus
Ille locus quem dura fames quem frigus et ardor
Quem tenebre quem noctis et umbra tergit
Verius ibi mentes corredit et iugis absit
Corpora consumet pena timenda nimis
Tortor ibi qui semper habet torquere nec conq*ui*
Deficit tortum torvida pena taret
Quicquid erat placitum cum subiungit omnes
Quod sunt et dulce torquet amara luctu
Quod fuerat pulchrum sedat torpissima forma
Quod fuerat summa pena resolutum erat
Quod fuerat forte time turbaz expoliat
Est sapientia stultus est ibi diues mox
Quod fuerat luxurio primus est ibi verius et iugis
fit gula que fuerat insacata famae

Sunt tenebre vifis primigeni et scorpio tactus
Gressus et in laqueos mortis habebit iter
Ames torquentur fricatu fetoreq; nigris.
Et que sunt pene iustus anima sapit
Est ibi flens oculus dens stridens omnesq; membris
Soluunt in luctum quo sine fine dolet
Quod fuerat vita morte est quod corpus eratq;
Ut fax combinens semper in igne cognit
Heu sed ymagno dei misericordia pona creatura
Illa dolens anima demone inseparab; habet
Non tethis extinguit ibi fulmina sed neq; mortis
Viperis medici compita medela innat
Stans ibi continuus dolor est et parturientis
Tempora nec venie spectat habere locus
Pretium pene tormentum nemo getherme
Mente capit sed ibi stat dolor absit pari
Eos de mente trenat de corde caro quod in ista
Deserere materia plus negat erga manus
Duo vultu vel qua facie vel quo comittatur
Tunc apparebit judicialis auctor
Terribilis dulcis facies quasi sit fribundia
Horridus aspectus aspera queq; minans
Iudicis ille ferox brevis na sed absit remissa
Pena: mihi bene iniquitatis habens
Mater et angelicus cetus necnon duodemus
Iudicium faciens ordo sequitur eum
Angelus hic et homo pariter tormenta subiungit
Penam pro meritio solvet tenebris fine
Efficientes prius pene quos misericordia misquis
Peccandi parvus efficiebat amor
Distinguet ibi malus et bonus ille similitudine
Ille tenet deitatem indicatrix ferent
Omnis tristis erit in inferno sententia danda
Despetue mortis perditione mori
Hec erit illa dies dum qua luce patibunt
Clavis occulta que modo clausa latet
Hec erit illa dies ne ligno illi tremenda

Quia non subsistet angelus absq; metu
Qui dixit in seculo salvandus in illo/
In pie quo fugies quo fuga nulla quidem
Est igit; mentis prudentis mentis honeste
Mentis distrecte: tali timere malum
O minimum felix tales euadere clades
Qui valet e; meriti conuere laude fini
O minimum felix o felix p; omnia felix
O p; seruatus o; p; beatue homo
Qui poteris mortis tantas euadere penas
Celata enimq; deo gaudia ferre suo
Tunc igit; sedeat sapiens e; compotet actus
Qui praejudicem acutus illa dies

Hostimi de iustis et peccatis que bonis et
malis debentur tractauit: consiluit ultraius
q; omisquisq; ad bonos mores se convertat
et de his que negligenter omisit absq; despacore
contritus indulgenciam a deo officent implorat

Edu 20. **D**u^m q; rappentiu^m
Suum temere faciem sustinet anima leuis
Eave memento tui qm sic ex tui hunc vel in qnd.
Vel tunc factus condicione eras
Qd caro sit fragilis fallax facilisq; moueri
Prona sit ad peccata pessima prompta segni
Spiritus hinc ministrum sonat foretq; fitina
Sensu in auctorio fruus amore tm
Qd caro sonit suudat enimq; sequat
Spiritus auctori sonat ipse suo
Qd motus carnis moderetur commemoranda
Est mors e; pena mortis habenda malis
Non poterit melius hominis caro sua domare
Qm q; mente gerat mortua qualis erat
Afflitib; assiduus est dum data gracia flendi
Pentuisse minat estq; salubre satis
Hec deus ethereus hec crux
Que confessus dolens non responda facit

Qui reus est igit; homo penam temporis sumis
Sustineat donec diluat omne malum
Ut sit purgatus cum inde levit illam.
Effugiant penam que sine fine manet
Nam qm missa dei non servat e; vita vite
Oportet ad infernum cogit illa trahit
Scriptura fallunt aut certe nostre debes
Qd redit ad veniam: ergo animalis homo
Virtus enim vicio bich sit seruus e; in se
Non habet admissum solvere posse nighm
Certo spes ei debetur pena necesse
Qui sibi peccandi velle penite fecit
Palcare nempe deo puerum tamen e; misere
Unde licet sero te reuocare stude
fflementum nostrum non est ipse medet
Iandum contumini qm petit eius opem
Non te despères pms est deus nimo deumq;
Qui negat esse pium benegat esse demum
Hic quasi fons viuus patet omnibus e; lacuari
Ut fons nestit agnus: hic pietate negat
Qd qma spem inniam presumpcio sepe fatigat
Tu tibi spem pone sicut oportet ari
Qd sapiens spes tibi sit tua spes moderanda
Sensu habent sancto fratre timore regi
Non timor excedat quo despatio mentem
Dolluat nimo demum amore time
Nec spes presumat sed amet commixta timore
Qd timor est virtus spes e; bici salus
Sed meditando tamen tua mens de fine remorsa
Semper amara timens sporet habere bona
Sanctus ut buias memorare nonissima semper
Ledit nam iacula visa pante minus
Respicte quotidie mortis qma tempus adesse festinat
ffestimatq; sumi profsa cuncta ruct
Patit logint qd sunt modo pauci qm aut ppter
Celi affectum aut Gehenne metum hunc
Vite voluptatib; reminicant sed quecumq;

Cap. 21.

caro concupiscit omnia postposita ratione ar
densius. perficere conantur.

Qui sibi comminorantur <sup>propterea signa
podest equi</sup>

Senciora fine: gaudia sana fore
Nunc tamen a viro est quilibet infatuatus
Quod de fine suo dix memoratur homo
Amisit suum corpus colit et de carnis amore
Gaudet et est amne causa velite sue
Gloria nec celi mentes nec pena gehenne
A mundi labore iam reuocare querunt
Qui caro sic demoni sic mundus obiq; modernos
Demat tot ipso dico stat hinc iter
Est caro que fragilis demon pergitus iniquus
Mundus in hoc homini tempore regna colunt
Et sic brutus quasi perit humane ratione
Virtus dum vivum corporis acta regit
Est homo nunc animal dicam sed non rationis
Dum hinc bruti condione pari
Festia scripturae brutum natura gubernat
Iudicis arbitrium nec rationis habet
Est igitur brutus homo peior quando voluntas
Prates nativam sola gubernat enim
Cor hec brutus et singula membra reuoluens
Nativam lucis sumit ad acta foris
Ac amne racio carnis briciata vigore
De contumelie nihil interiore sapit

Doriger circums modo sunt derisor plebis
Est stola peccati insificabit homo
Quae soleat illa viros veteri de more beare
Nam noua virtuti frena libido tenet
Inter eos mundi quibus est donata potestas
Sic solo sic illo: sunt quasi una modo
Succumbunt infra clamantes deo et in orbe
Impia pars homini singula regna traxit
Non prohibet leges euctem carmina mores
Virtus pax turbine quassa posuit.

Aymond

Mundus turbat verum confundit ordo
Imolunt simul omnia grande chaos
Est qualidus in terra sic stat gemitor gemtuos
Quod natura suo dico stat in orbe loco
Lucus et ambitus gula fraca metuenda libido
Ira timor mentis fistulata laudis amor
Ambitiosus honor amor et steleratus hendi
Ipse voluptatis hysus et ecce malus
ffinita, rapina dolus metus et pruvia testes
Sunt mundi quod exinde milia fides

Dicit loquitur de varijs vindictis occasione p
ecati in hoc seculo iam quasi quotidie contin
gentib; que absq; inferorum vnorum me
ritis et oracionibus nullatenus secipi potuit

Eccl dies Venerabilis predicit quo
fore existus

Et patnere diu verba timenda dei
Precessere famae pestis motus quoque terre
Signaque de celo stat quoque guerra modo
Nititur aduersus Regnum consumgere Regnum
Gens contra gentem sic patet omne malum
Ut peccato sic est hominis modo fusus modo sanguis
Vita iacet pietas et sunt ista deus
Est et adhuc unius extensis manus ferentis
Contumane plaga nec temet illius eas
Longannissimam dominum sententia sepe moratur
In bonis minimum nec malis illius erit
Quem deus ille ferit in illo balet orbe tueri
Si non contumeliam cubra relinquit enim
Mortem peccantis non cult deus in modo impotens
Vult ut revertatur quo sibi vita dat
Quo pius ipse deus scripturis sicut hemus
Pro Sodome abrahe dixit ipse pie
Inter iniquorum tot milia tria populorum
Vnde decem misericordie miserebor eis
Est nichil nam soli proprium misericordie miserebor
Multis pro paucis parere uno libero
O deus ergo tibi quid dicam quomodo nostri

Cap. 22.

Luctus contumus sunt tibi nuga quasi
 Nume decem nisi modo sunt meritis ut eorum
 Stellarum ipse dies erit in orbe malos
 Aut deus oblitus est immemor ad misericordium
 Dormit vel fingit aut sibi facta latenter
 Verme rot dicam deus est accusus et ignis
 Fulminat inde Iacob iugis lata fringit
 Sic et plasma sim plasmator abhorret et ipsum
 Torquet pro factis que videt ipse malis
 O quoniam mentali videt ex oculo mala nostra
 Unum in gradibus continuare dies
 Dicere time poterit quod talia nullus ab eis
 Impunita domini criminis bidit homo
 Quoniam status ille modo quoniam sit transgressus et odo
 Quem nisi dicam deficit unde stiam
 Hoc nisi gratias emat dubito propter quod generalis
 Decasus nostre prosperitatis adest
 Sed quoniam de summis gradibus mala progrederuntur
 Est omnes summi eos corrigat ipse deus

Dicit loquitur sub compendio recapitulando
 Finalis de singulis mundi gradibus qui sunt
 graduum a debito deviantes ordine virtutes
 diminuendo extinguntur. Et ea que
 viciorum sunt augmentando multiplican-
 ter excentur. Capitulum viceimus tertium
Dicitur Juliani prelatus

Cuius pater mundum nescit habere deum
 Omnis fure deum seruit et ipse
 Nume bagno exterme carent omnes genies
 Deum pressibet casti nume luxuriosi
 Ocius que queruntur plurima dampna faciunt
 Ex studiis mores deum addicere stolares
 Nume tamquam econtra stat concava stola
 Indumenta amor rironachos sibi strinxerunt ut audor
 Nume petit mundia claustra tenere sua
 Asperitas deum fratres in carne domabat

Capitulum 23

Asperitas deum fratres in carne domabat
 Segula sed mollis amodo parcer eis
 Deum milicia sunt et sibi gracia prompta
 Gracia in me tarda stat quia vita mala
 Mercator deum nesciit peccat sibi lucrum
 Nume gilos fraude sua querit habere lucra
 Simplicitas ambi fuerat sociati colom
 Nume magis indomitum cor gerit ipse ferum
 Leo deum nesciit nulli parcerat ambi
 Unum vigor argenti subdit robi sibi
 Pax status impavidi est actibus attenuatus
 Exceditque summi quisque viator iter
Sic pietas humilis teritur simplicia regnat
 Unus adest agilis torpere et omnis amor
 Pmanet rata feroci et abit pacientia simplex
 Vultus et actibus sollicitudo perit
 Sobrietate non sobrietas tenet amodo mensas
 Feruet et in bocca crux plena plena cibis
 Casta pudicitia deum preemovere lumbos
 Affinit et modo hunc soluere corporis eoc
 Unus longa manus mopi sua munera fit
Sic tunc et birefam claudit auara tenax
Dicit modo quot birefam modo sola simplicia mundu
 Ad hanc steleris precipitant opus
Dicit quot luor edax acies sua signa sequentes
 Subdidit impio signo metu suo
Dicit quot auaricia manus bel mente rapaci
 Intendunt populi mura negando dei
 Quot quia delictis torpere quot torpor maneo
 Carne adulterio fedat in orbe suo
 Singula nempe vorat amne caro sic quod robi
 Subdidit in mundam criminis mundus eam
 Singula fallacie mundi dulcedo subcepit
 Nec tamquam in mundis mundificare negat

LIII in fine libri loquitur magis in
 natus fuerat robi quasi planctendo dicens

rit^z qualiter honores et virtutes veteres a ba-
vus ibidem erroribus supuementib^z ut dicit^z
ad presens multipliciter enerviant^z

LXXXI. 28. m.

Singula que dominus statuit sibi Regna per orbem

Quae magis in populo nomine signa gerunt
Diligo sed propriam sibi omnia diligo terram
In qua ppteripum dixit origo meum
Quoniam agant alle terre non sibi uox inde
Dm tamen ipse foris sicut remotus eis
Patria sed iuuenem que me suscepit Alimpm
Partus in cuius semper adhuc manens
Hec signa patitur: mea luctuosa compacavit^x
Nec fine me dampna ferre calabit ea
Quia in aduersitate de pondere sum quasi uisus
Si pfect: pfect si cadat illa cado:
Quae magis ergo grauant presenti tempore saltem
Ut dement alijs scismata plango nichi
Duia mea sensu res est que pessima amictis
Sunt poterit dicit sibi et origo mali
Heu quia iustitia procul abcessit fugitua
Cessit et est alibi pax seruata sibi
Pro que iustiae dndum sollet oscula ferre
Uinc fugit a terra me perit ecce quia
Olivae iam noem fuisse sibi Regna magis
Vix metet et dolle nec ira nec illa edat
Vnde ubi se coettit magnas sine mire sequuntur
Leges sed populis inde subilit omnes
Corpoce sicut meo non tantum torqueor immo
Sunt mihi pro minimo res quibus utar ego
DOn est modicis qd adulterium modo ledit
Quae caro depositum omnia namq; licent
In terris alijs benns et si pdominetur
Ego solint meritis hoc aliunde sum
Est ibi nam posita ley que commis ad omnes
Indicat et causat temmat absq; dolo
Non status aut seors non dona preces timor aut quid
Possunt a minimo tollere ira uero

Et sic infelix redimt quodammodo culpam
Owoms que fragili condicione cadit
Sed nos in patria non solum bennam ista
Ex carme fennulo quo stimulat homo
Immo suas metas lex transit nestia mis
Die p obliquas patria nostra bias
Veniat in tanto qd dicitur amplius ordo
Non erit in mis ptrib: Unde deus
Visitat has partes unduta qualis ab eo:
In millo mundi tempore bisa fint
Non tamen est terra que gaudet in omnibz benn
Qd magis in mta fit modo brenza feru
Clamor robigz bide non solus conqueror ipso
Tulpas tam patulas est revertere nephias
Dic fleo cum flente lex fallit fallit et ipso
Stat mea non grauebz patria plena malo
DOs qmzbz assident minime crudelit^x coti
Fatum iam presso fecerit robigz reos
Quae fuerat tellus omni preciosa metallo
Iam negit ex plumbis pondus habere suo
Dignor argento filius quoq; dignor auro
Nobile que gemnit ipso balet esse quadrans
Quo dixerunt quicunq; bennre solebant
Venimus ad portus robera terra tuos
Uinc tamen ut steriles reputaris et es quia mores
Uinc quasi dñe fuit aliquando tue
Quo ferar unde petam metis placia rebus
Anchora iam neam non tenet illa ratem
Sic mea que stabilis fuit infirmatur minimo
Patria iudicis mea negando hunc
Sic tentio domma quasi iam bennata tributa
Fudit peccato statq; remota deo
Sic que morigerat fuerat nmc est benciosi
Sudum legiferu uinc sine lege feru
Sic ea que largia fuerat nmc tollit aegena
Quae fuerat sancta fit benns ipsi deo
Est uia sale iam pessa fuerat que fructibz ampta

Et velut vtrica que solet esse rosa
 Que fuerat pulchra quasi monstrum stat reputata
 sit caput in crudam sic test omnis eam
 Standala fida parit nomi transgressa nouara
 Omnes que laudis mater & hospes erat
 Que sunt angelica m^z minc angulus optat
 Lanquet & in tenebris sordide represso magis
 Patet quam fama dicunt habuisse frorum
 Est magis infamis omnibus ipsi locis
 Que fuerat digne supr omnes celior orbis
 Nunc deus est alibi subdit^r ipsi quasi
 Ordine retrogrado quicquid sibi laudis habebat
 Cedit & instabilis bindiz spreta iacet
 Firma mouet vmt alta terit modo ficia distors
 Enviro & minimera spargit vbiq mala
 Torpescit processus clavis dissolut^r vides
 Distordant leges sunt sine me tristes
 Minimur ndomitus vulnus concrevit abusus
 Peccati solitus sic dolet omnis humius
 Hinc puto q^r sent pos terevis in caput aui
 Et lupus agnorimi coruia bama tmuit
 In meritis homini soli deus afficit orbem
 Et fna de facto tempora cauist homo
Oterris terra morum fami bidauta
 Consilii lesa nec medicamen habens
 Sic ubi fortuna latitat modo qua reputabas
 Nuper in orbe tmum non habuisse parem
 Si lachesis sortem tibi contulit esse dolosam
 Jam venit ipsa tni fulvere pacta dol
 Nunc pallesq tno m^z uoxa benemis
 Et m^z lupo alio frustis in orbe magis
 Nunc q^r inuentutis flas que tibi carent abunde
 Tert & uicis inuerata peris
 ffordaz m^z volucris venturi mincia luctus
 Concurit in fatigibus propheca tnis
 Sic deus hanc causam specialius esse notandum
 Quia tocius iste modo diffat honore suo

Noc stio q^r cinctus locus in prouerbia cest
 Et quasi minc speculum denotat omne eum
Golia p^r terras fatali lege gerimtr
 Ut repitant sed ego non ita stare puto
 Non est fortuna que talia causat habenda
 Nec soce sed merita nostra pacta mala
 Q^r in tamen hanc stare modo credit & hanc reuocare
 Vult. p^r p^r et cremen sic reuocabit eam
 Gracia prompta dei querentib^r memet
 Nam sibi conuersio vertit ipse deo
 Dm pia pro pace tecum processio terie
 ffirmat in iustitia fecerat acta sua
 Dm pia fides faterat & amor commune vegetat
 Perstat in nobis tme honor atq^r salus
 Q^rnt igitur nostri bona facta deo renonata
 Ne fors fortunis plus queat esse mala
 Vota letitiae pietatis redant domino dnoz
 Ut redat dominis: cum pietate suis
 P^r q^rnam pax & honor et tempora sana redibunt
 Que p^r peccata sunt fugitiva modo
 Prospira q^r beatus vult temporis esse rematu
 Redat & emendet facta priora nomis
 Est deus ipse p^r p^r & seuerus iniquus
 Sic coalest ob meritum quisquis habere denuo
 Nuo igitur domine tua gracia que solet olim
 fferre reis roemam te miserrante inuenit
 Anticipet pietas tua noo ne diuat eorum
 Gen^r ubi sit dominus: q^r solet esse p^r
 Da precor accensum lacrimis intissime nostris
 Nam sine te nullum stio q^r habemus opem
 Nunc tua pro lapsis intatne gracia rebus
 Costit^r nos anterior sit tibi cuba memor
 Imq^r pigra sunt causis tua gracia nostris
 Est ubi minc illa que solet esse salus
 Nos peccatores sumus et tu plus insector
 Sit bonitasq; tua nos opus esse tnum
 Si plus peccaret br plura remittere posses

Materiam veme sorc tibi nostra dedit
Si quocies homines peccant tua fulmina mittas
Ego no[n] presens tempore mundus erit
A te p[er]dentes sic cum circumfusio orbem
Iuctor pacificum fac opus esse tuu[m]
Nos Deus alme tui feru q[ui]nq[ue] modo tardi
Te non fortunam credimus esse deum
Cernimus te solum s[ecundu]m omnes esse colendum
Dic nostri solus tu misereere deus

Dicitur loquitur qualiter ea que in hoc p[re]senti
libello quasi sompmando de Mundi scriptis
erroreibus: non ex se tantum sed ex plebis
voce communim concepit. Consultit tamen fi-
naliter q[uod] si quis inde se culpabilem sentiat
pruferit nobis peiora succedant tempora sua
ex humili corde culpam p[er]tinentem emendet

ca[m] 241

HOS EGO COMPLIm verius quo
spiritus in sompno non erat ille grauis
Hec sed ut Iuctor ego hon scripti metu libello
Que tamen audiri tradit legenda tibi
Non timor ex capite proprio me stridere fecit:
Ita sed ut voces plebis in ante dabant
Quem sua mens mordet de voce fit ille remorsus:
Emret et in melius que tulit erga pr[imi]o
Qui tamen immunit se sentit abinde quietus:
Transit et meritis sic fecit rei[us] fine
Quem non culpa traxat mea non sententia culpat
Sic precor ut misericordia sit nisi forte reus
Detrahatur inde melius gibbosus namq[ue] panelli
Et non sumis equis ferre recusat omnis
Iacens. Non tamen in specie quenq[ue]m de pondere culpe
Accidit. sed eo se probet intus homo
Non ego mordaci distinxim criminis quenq[ue]
Sec[m] mens ullius criminis verius hat
Quae sompno capi vigilans mea scripta peti
Sunt bona dicta bona et mala lingua malus
O minus mundum gemit esse dei laceratum

Claudat omnis cuncta like e Rogers

Vindicta nostri pro grannitate mali
Ego suam cufham contrito corde pruferim
Consumpti sumus corrigit ipse malus
Orrigit hic mundum qm[us] cor retinet sibi qm[us]
Cor magis inde regat hec sibi scripta legat
Quod scripti plaus boy est per scripta cauebis
Quae mala sunt ideo q[uod] te dabis atq[ue] deo
Qm bono est audit bona sed pueris obaudit
Id bona sed p[ro]mota auditat ista bonis
Hec ita scripta sciat malus de bona amodo facit
Et bonis hec querat tot meliora gerat
Mundus non credit inistim bene dummodo credit
Quando sed excedit mundus ad arna credit
Mundus erit talis sunt quens homo qualis
Obstet vitalis qm[us]libet ergo malus
Omibus ipse tamen peior sumus sed relevamen
Det michi p[er] flumen concurz orbis Amen

Ep[ist]ola libellus qui intitulatur Ep[ist]ola vox clamantis

Deinde s[ecundu]m manuscrip[itu]m, post r[ati]o[n]e ut de h[ab]itu figura
Tunc vobis d[omi]n[u]s p[ro]p[ter]a d[omi]n[u]s p[ro]p[ter]a q[ui]a p[ro]p[ter]a, nesciam
ut h[ab]et p[er]fectus. Et d[omi]n[u]s n[ost]r[u]s, ut longe obiret o[mn]is m[al]a before
m[al]a & falso. Tali p[er] nos falso p[er]fectu[m] s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m
ipsi n[ost]ri clausi atq[ue] p[er]mane p[ro]p[ter]e n[ost]ri horribus p[ro]cellos
n[ost]ri ambi ut p[er]fectus d[omi]n[u]s falso p[er]fornit
on[er]is atq[ue] d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s van habet not. D[omi]n[u]s m[al]a. Claustris
n[ost]ri p[er]fecte a[re]nde and agit s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m
n[ost]ri a[re]ndis, s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m
and p[er]fectus not to d[omi]n[u]s falso p[er]fornit.

pampersibus sua dat gratia nec munera capiat
 Curia papalis quod modo percepit
 lans tua non tua frans virtus non copia rerum
 Scandere te fecit hoc deus eximus

pampersibus sua dat gratia nec munera capiat
 Curia papalis quod modo percepimus
 lans tua, non tua frans virtus non copia rerum
 Scandere te fecit hoc deus eximus

Eximia dñs hoc erit te scandere
 rerum copia non virtus, frans tua, non tua lans
 percepimus modo quod papalis Curia
 capiat munera, ne gratia dat sua pampersibus

Cui et maior honore simus plus qua trimisca tanto
 dum rident ex altis seditione nudi nascis
 dare si perdat iter errant de plecto sequentes
 it via qua rident et dubitacula magis

sapient Ut manū homines	intelligenter sapienter	trist presentia	pietrata futura	bene omis malum omis	mali remiss tempus amiss	salvi diuina misericordia primitate	bene omis mali remiss	mali remiss tempus amiss	salvi diuina misericordia primitate

*miseremur pro angustiis et
 futuris quo nihil est
 terribilium
 pene interni quoniam
 et nataliteram*

sapient Ut manū ho mīnes	intelligenter sapienter	trist presentia	pietrata futura	bonum omis malum omis	mali remiss tempus amiss	salvi diuina misericordia primitate	bonum omis malum omis	mali remiss tempus amiss	salvi diuina misericordia primitate

*miseremur pro angustiis et
 futuris quo nihil est
 terribilium
 Denam pietrem
 qua nihil intole
 habebimus.*

Claudatur muro, non stat liber iste Rogerio
Roger Waller

verbis condensis si non est sententia in actu

F. R.

1. O g. Horribilis est futurum fisco,
soribus myriam pessimis vires
et mors et misera mortis, haec secundum pessima mundi
et q. vobis myriam dñeis.
2. So fallit mordet doce flendo
tandem pessimis farrago doce fisco,
mors fisco non satis utrum culpa
et mortis mordet fisco mortis.
3. Tunc claudetur q. tuncq; conturbat
tunc doctis et pessimis emendat
mors fisco secundum eum q. late report
q. tuncq; conturbat q. mordet.
4. So fisco q. fisco mordet
fisco mordet q. fisco mordet
q. fisco mordet q. fisco mordet q. fisco
mordet q. fisco mordet q. fisco
5. O fisco da fisco q. mordet
mordet pessimis fisco
q. fisco mordet q. mordet
mordet fisco fisco fisco fisco fisco
6. So tam fisco q. debet
q. debet q. debet q. debet
q. debet q. debet q. debet q. debet
q. debet q. debet q. debet q. debet
7. No fisco q. banny fisco mordet
full debet q. debet
Qm. Calmo. Scolaris non sibi sicut pessimis
Soll. Qm. sibi referre respondet
8. Qm. vultus pessimis fisco mordet
full fisco q. debet q. debet
q. debet q. debet q. debet
q. debet q. debet q. debet

F. R.

Vr seculo ubi Virtus gemet, nam gemente virtute
triumphat iniquitas, triumphantem autem iniquitate
appropinquat interitus. Bernardus.

W^hicis et homini natura radauerat velle
et p^{ro}p^{ri}e omnis oriturus est destra segni
Militie numerus regit decreta et artus
In honor et eternus dñm tristis omnis
Casibus in letis quam sit Virtus nostra
et lapide tarsus nemoludere potest.
Ora ist tollas pernere, impeditis armis
extinctaque rident et sine lucte fates
Lix etis mundi ad novum pontem, nio sumo
nam sine peccato Vincere nullus habet
ferrum contemnas, qui talis queris habere
Si manus tua potes h^{ab}eris tunc fuge.

Empe potes monstru turpis sine granine canopus
et sine fronde frustex est metuere rapor.

24 Tempore monachus habet enim resolutionis
tempore et monachus habet enim resolutionis

{ 26

Si homini poterit rallectare te huc vari

ut q^{uo}d tuum superius potest habere formam

24 Tant p^{ro}to quod monachus tantum signatus utraq^{ue}

continui petri tabit in arte poli

25 Take patra seminatu novi norint in foris anni

Et quae maiis invia res quia raro dedit

26 Iudeos p^{ro}testitum referes quos dñs erat annos

scibant de rebus quaeq^{ue} dedit via dies

27 Fraus leviter nescit sed sensu fratre nequabit

met sua radices plantula firmat homo

28 quia dolos aquilinum invicem durabile novi et

29 Iepha my prima quod erat suadibile vulnus

30 Ad latum longo tempore ne fit opem

31 Anna dat gratias dominis sed locis auarus

32 Vernum nullu datur nisi virtutat eius

33 Tex fuit et pueras dormit sapientia fuit

34 p^{ro}p^{ri}e granata et ates remota quec^{ue} errat

35 Sed in tempore erit quo suocula muda patetibunt

36 Felicitus dicit quod deus autem fuit

37 Iam tu gressu^s suum impediti sunt robus anictus

38 Alterius p^{ro}p^{ri}us multus et ante volat

39 Et in ois equi sella sit apollus operatus

40 Moys tunc in turri sit magis inde secur

41 Quid obit usq^{ue} virilis nec horro amictus horre

42 Tristitatem meam nunc agere civit

43 Deutonus efficit obtrupit prudens natura patitur

44 Ut transprovidens ista uero querit

{ 16

Econis Capon et Chichy Capone
Andate marcate florai e lario lyceal
e volete et fiori volete sentire
che siete a sentire

the Etchings.

*Exponit & dicitur de quodlibet
tempore secundum paginam*

Concessed & Presented

works now offered you & your husband for
to be knowne by the name of the Duke of York
the eldest of the three & sonne to the
duke of York & Anne, Queen of England.
Anne of York, late & now the wife of Edward
Archibald Campbell, Earl of Argyll.

planned to go to

Take & wash them with water unto a pouder & add thereto
as many mace & ginger as you please & add thereto
as saffron & safflower & then a good quantite of Rosewater &
double cream & stir all these together & let them stand
then add one egg & white of another & stir all together
for a yere & take & with thin syringes draw it off
and use it for
any & securtey
you
will
have
it
and
it
will
heal
all
sores
together

People have a good opinion
of the sentiments of the people of England, & the
sentiments of the people of England are good.

...and the other side of the river, and the other side of the river

Witnesse his signature all in effect and sent to me

Verye shal be founre folowynge sentynel þis day

10. *U. S. A. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.*

Scilicet etiam **maran**, **ex** **scilicet** **maran**.

Coram eis dicitur quod sicut in aliis etiam in hoc

et de la faveur que son pere a obtenu de l'empereur

Want upon stony ground *of frosty ground*

Fragmentum 2. v. 1. 1. 1.